

# Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Kişilik Tiplerine Göre Web 2.0 Araçlarını Kullanım Durumları

*Makale geçmişi*

Ebru Albayrak Özer<sup>1</sup>  ve Mübin Kıyıcı<sup>2</sup> 

Makale geliş tarihi: 1 Şubat 2017  
Yayına kabul tarihi: 26 Ekim 2017  
Çevrimiçi yayın tarihi: 7 Aralık 2017

**Öz:** Araştırmada üniversite öğrencilerinin yeniliğe açıklık-kapalılık ve dışadönüklük-içedönüklükleri ile Web 2.0 kullanım tercihleri arasındaki ilişki incelenerek eğitimde hangi araçların kullanımının hangi tip öğrencilere daha çok hitap ettiği belirlenmeye çalışılmış ve bu araçların eğitimde nasıl kullanılabilceği tartışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 güz yarıyılında Sakarya Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde 3. Sınıfta eğitim gören 22 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerden 5 kişi içedönük, 5 kişi dışadönük, 6 kişi yeniliğe açık ve 6 kişi yeniliğe kapalı olma özelliği taşımaktadır. Bu öğrenciler sıfatlara dayalı kişilik testine tabi tutulan 30 öğrenci arasından istenilen özellikleri göstermeleri bakımından amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin kişilik özelliklerine bağlı olarak sosyal medya araçlarını kullanım tercihlerinin farklılaştığı görülmüştür. Bu araçlar arasında en fazla Facebook, Twitter ve Instagram'ın tercih edildiği ifade edilmiştir. Araştırmada elde edilen diğer sonuçlara göre farklı kişilik özelliklerine sahip öğrencilerin derse uyum sağlayabilmesi için en kullanılabilir ve tercih edilebilir olan Web 2.0 araçlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bunun yanında bu araçların getirebileceği olumsuz sonuçları engelleyebilecek önlemler de alınmalıdır.

**Anahtar Kelimeler:** Web 2.0, dışadönüklük, yeniliğe açıklık

**DOI:** 10.16949/turkbilmat.289140

**Abstract:** The aim of the research is to examine the relationship between students' personality types (extraversion, introversion, openness to experience and closeness to experience) and their preference of various Web 2.0 tools to describe how these tools can be utilized in educational settings. Specifically, the study investigates which of the Web 2.0 tools are preferred and best meet the need of the different personality types. The participants included 22 students who were in their third year in the Department of Computer Education and Instructional Technologies of the Sakarya University during the semester of Fall 2014. Five of these students were introvert, five were extrovert, six of them were open to experience and six were closed to experience. These students were selected with the purposive sampling method out of 30 students who were subjected to the Adjective-Based Personality Test. According to the results, students' preferences of using social media differed by their personality types. Facebook, Twitter and Instagram were the most popular tools among students. Results from the study also indicate that it is critical to utilize the most preferable and practical Web 2.0 tools so that students with different personality traits could adapt to the class. Furthermore, measures need to be taken to prevent possible negative consequences of using these tools.

**Keywords:** Web 2.0, extroversion, openness

[See Extended Abstract](#)

## 1. Giriş

Günümüzde gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ile geniş bant kapasitesi, açık kaynaklı yazılım ve yeni ara yüz sayesinde dijital ağ sistemi küresel düzeye gelmiş ve Web 2.0 ortaya çıkmıştır (Castells, 2009). Kökleri web 1.0'a dayanan Web 2.0, daha önce

<sup>1</sup> Arş. Gör. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Türkiye, ebrualb@gmail.com

<sup>2</sup> Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Türkiye, mkiyici@sakarya.edu.tr

iletişim kurma ve sisteme katkıda bulunma imkânı vermeyen okuma odaklı olan ağ sistemi sorunlarını açacak nitelikte ilk olarak Tim O'Reilly'in 2004 yılında bir konferansta bahsetmesiyle birlikte karşımıza çıkmıştır (akt., Horzum, 2010, s. 605). Web 2.0 kavramı genel olarak Web'in kullanım biçimi ile ilgilidir (O'Reilly, 2010). Bu ortamlar bilginin üretilebildiği ve paylaşılabildiği yerlerdir (Yükseltürk ve Top, 2013). Kullanıcıya hem okuma hem de yazma işlevi sunan Web 2.0 (Jabamani & Senthilnathan, 2016), paylaşım sağlaması, sosyalleşmeyi desteklemesi, kolay kullanımı ve birlikte düşünmeye olanak sağlayan ortamlar sunması bakımından sosyal web olarak da ifade edilmektedir. Bu ortamlarda insanlar içerik oluşturabilmekte, oluşturulan içerikleri organize edebilmekte ve diğer insanlara bu içerikleri sunabilmektedirler. (Boulos & Wheeler, 2007; O'Reilly & Batelle, 2009). Bu içerikler aynı zamanda işbirlikli bir ortama imkân verecek şekilde hazırlanabilmekte ve bu sayede kolektif zekâ da kullanılmaktadır (Castells, 2009; Magnuson, 2013). Başka bir deyişle kişiler Web 2.0 ile içeriklere müdahale edebilmekte, kendilerine daha uygun gelen içerik değişikliklerini yapabilmektedirler (Techataweewan, 2012). Web 2.0'ın sunduğu bu olanaklar sayesinde internet ortamında eğitim alınması da söz konusu olabilmektedir (Greenhow, Robelia & Hughes, 2009). Çünkü eğitim süreçleri etkileşim ile amacına ulaşır. Bu bağlamda Web 2.0 araçları sahip olduğu özelliklerle eğitim süreçlerinde öğretici-öğrenen ve öğrenen-öğrenen arasındaki etkileşimi daha zengin ortamlar sunarak artıracak ve daha ileri seviyelere taşıyabilecek niteliktedir (Nandhini, 2016). Bunlara ek olarak işbirlikli yazarlık, çoklu ortam paylaşımları, etiketleme ve sosyal sayfa imleme gibi özellikleriyle Web 2.0 ortamları eğitim süreçlerini zenginleştirmektedir (Yükseltürk ve Top, 2013). Bu konuda yapılan bir araştırmada öğretmen adaylarından çeşitli Web 2.0 araçlarını ders süreçlerine uyarlamaları istenmiş ve sonuç olarak sunum, sınav, kavram haritası ve diğer çeşitli etkinlik ve yardımcı materyallerin ders ortamlarında kolaylıkla oluşturulabildiği görülmüştür (Tatlı, Akbulut & Altınışık, 2016)

Web 2.0 kişilere sınıf ortamının dışında da yeni şeyleri öğrenmelerini sağlayan sanal ortamlar sunmaktadır. Bu ortamlarda bireyler kendi hızlarına göre ve kendi istekleri doğrultusunda öğrenebilmekte ve fikirlerini sunabilmektedirler. Bunun yanında kullanıcılar bu ortamlarda sosyalleşme imkânı da bulmaktadır (McLoughlin & Lee, 2007). Ancak bu ortamların, görülen birçok yararına rağmen, özellikle üniversite ortamlarında, öğrencilerle iletişim kurma, onlara işbirlikli ortam sunma, ders yürütme gibi işlerde çoğunlukla kullanılmadığı görülmektedir (Coddington, 2010).

Web 2.0 araçları arasında sosyal iletişim ortamları (sosyal ağlar), ağ günlükleri (weblog), etiketleme, resim paylaşımı ortamları, video paylaşımı, video yayın abonelikleri (videocast) (Genç, 2010), ses yayın abonelikleri (podcast) (Tarımer, Şenli ve Doğan, 2010) kütüphaneler (Kutup, 2010) yer almaktadır. Bu ortamlar sırasıyla incelenecek olunursa; sosyal iletişim ortamları, bireylerin fikirleri veya kişisel bilgilerini paylaşmalarını sağlayan ve etkinlik ortamı oluşturma imkânı sunan sosyal ağlardır (Tiryakioğlu ve Erzurum, 2011). Sosyal ağlardan kullanıcılar arasında popüler olduğu bilinen Facebook (Genç, 2010; Göker, Demir ve Doğan, 2010; Öztürk ve Akgün, 2012;

Tınmaz, 2013) bireylerin sanal dünyada iletişim kurarak paylaşımda bulunmalarını sağlamaktadır (Gonzales & Vodicka, 2010; Kobak ve Biçer, 2008). Facebook'un sunduğu çoklu ortam, grup kurma, etkinlik oluşturma, çok sayıda insanla iletişim halinde olma (Karademir ve Alper, 2011) bu sayede diğer kullanıcılar ile ilgili bilgi alma ve kendisi ile ilgili bilgileri güncel olarak paylaşma gibi imkanlar bu aracın yaygın kullanımının sebepleri arasındadır (Günindi-Ersöz, 2016). Bu bakımdan birçok üniversite de kurumsal Facebook sayfasına sahiptir (İşman ve Albayrak, 2014). Sosyal ağlar arasında yaygın olan bir diğer araç ise Twitter'dır. Bu ortamda kullanıcılar 140 karakteri aşmayacak şekilde fikir, resim, video ve bağlantı paylaşımı yapabilmektedirler (Greenhow, 2009). Bu bakımdan Twitter aynı zamanda bir mikroblog özelliği de taşımaktadır (Odabaşı ve ark., 2012). Anlık iletişim, ortak bilgi, ortak platform, işbirlikli öğrenme ortamı ve dosya paylaşımı ortamlarının sağlanması bakımından Facebook (İşman ve Albayrak, 2014; Kalafat ve Gökteş, 2011; Kayri ve Çakır, 2010; Roblyer McDaniel, Webb, Herman & Witty, 2010; Şahin ve Şahin, 2016) ve Twitter (Chawinga, 2017; Sterling, Leung, Wright & Bishop, 2017; Şahin ve Şahin, 2016; Veletsianos, 2012) eğitimde de kullanılmaktadır. Kullanılan bu araçlar ile öğrenci-öğretmen iletişimi kolaylıkla sağlanmakta, işbirlikli ortamlar oluşmakta, ders grupları oluşturulabilmekte ve ortak ders paylaşımları yapılabilmektedir. Böylelikle eğitim süreçleri sanal ortamda farklı bir boyut kazanmaktadır (Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran, 2010).

Bir başka Web 2.0 aracı türü olan ağ günlükleri (Weblog), kullanıcıların kişisel paylaşımlarını düzenli olarak diğer kullanıcılarla paylaşımlarını sağlayan araçlardır (Deperlioğlu ve Köse, 2010; Ekici ve Delen, 2016). Bu araçlar kullanıcı girdilerini ters kronolojik sırayla dosyalar ve kullanıcının son girdisini en üstte yer alacak şekilde tüm paylaşımlarını diğer kullanıcılara düzenli bir şekilde sunar (Mathieu, 2007). Bunun yanında video, fotoğraf ve grafiklerle desteklenebilmektedirler (Öztürk, 2016). Wikiler ise sosyal yazı siteleridir. Bu ortamlarda kullanıcılar işbirlikli bir şekilde istedikleri konular hakkındaki yazılarını paylaşırlar. Paylaşılan herhangi bir yazı diğer kullanıcılar tarafından tarayıcı üzerinde değiştirilebilmektedir (örneğin Wikipedia). Böylelikle eğitim ortamlarında da öğrenenlerin işbirlikli çalışmalarla eğitim süreçlerini zenginleştirmeleri sağlanabilmektedir (Adcock & Bolick, 2011). Ses ve görüntü biçiminde dijital kayıtlar sunan Podcast ve Videocastler eğitimcilere hazırladıkları kaliteli araştırma içeriklerini ve derslerini sunmalarını, öğrencilerin bilgileri istedikleri yere taşıyabilmelerini ve kişisel olarak ders çalışmalarını sağlayacak niteliktedir (Evans, 2008). Bahsi geçen wiki, blog (Chawinga, 2017; Öztürk, 2016) ve podcastler eğitimde işbirliği sağlamakta, aktiviteler oluşturulması ve öğrencilere öğrenme deneyimleri sağlaması bakımından yararlı bulunmaktadır (Boulos, Maramba & Wheeler, 2006). Diğer Web 2.0 araçlarından olan YouTube video paylaşımı (Atıcı ve Yıldırım, 2010) için kullanılabilir. Eğitim ortamlarında ders videoları paylaşıldığında öğrencilerce sıklıkla kullanılan Youtube (Toğay, Akdur, Yetişken ve Bilici, 2013) üniversitelerde de en fazla tercih edilen video paylaşım sitesi özelliği taşımaktadır. Bu bağlamda Youtube'un eğitim ortamlarında eğitsel video paylaşım imkânı sağlayarak eğitim süreçlerinin verimliliğini artırma potansiyeli taşıdığı söylenebilir (Ata ve Atik, 2016). Dropbox (<https://www.dropbox.com/home>) ise dosya paylaşımı için en iyi örnektir. Kullanıcılar Dropbox sayesinde dosyalarını burada depolayabilirler ve internet bağlantısı

olan her yerde bu siteyi kullanarak dosyalarına ulaşabilirler. Kullanıcılar dosyalarını site üzerinden düzenleyebildikleri gibi bilgisayar üzerinde bulunan dropbox klasöründen kendi bilgisayarları üzerinde de değişiklik yapabilmektedirler. Dropbox bu düzeltmeleri internet bağlantısı olduğu zaman otomatik olarak algılayabilmekte ve sitede de aynı düzenlemeleri yapmaktadır. Web 2.0 araçları arasında Prezi (<http://prezi.com>) ve Slideshare (<http://www.slideshare.net>) gibi kullanıcılara online ortamda sunum hazırlama ve bu sunumları başka kullanıcılarla paylaşma imkânı sağlayan araçlar da bulunmaktadır. Bu araçlardan Prezi eğitim ortamlarında birbiriyle ilişkili kavramsal yapılan anlaşılmasında (Akgün, Babür & Albayrak, 2016) ve işbirlikli çalışmayı sağlayarak birlikte üretmeye imkân vermektedir. Slideshare ise eğitim ortamlarında konu içeriği paylaşımını sağlamakla birlikte kullanıcılar tarafından burada bahsedilen diğer Web 2.0 araçlarına nazaran daha az bilinmektedir (Moran, Seaman, & Tinti-Kane, 2011). Kullanıcıların fotoğraflarını saklama ve arşivlemeleri için Flickr <https://www.flickr.com/> yine fotoğraflarını diğer kullanıcılarla paylaşmalarını sağlayan Instagram <https://www.instagram.com/> ve paylaşılan fotoğrafları pano sistemiyle sunan Pinterest <https://tr.pinterest.com/> aracı da bulunmaktadır. Bu araçlardan Flickr işbirlikli resim paylaşım ortamı sağlayarak haritalar üzerine fotoğraf ekleme, dil gelişimi ve dijital öykü oluşturma gibi ortamlar sağlamaktadır (Gülbahar ve ark., 2010). Pinterest ise bilgiyi organize ederek sunma konusunda eğitime katkı sağlamaktadır (Chapman & Ortlieb, 2015).

Yukarıda toplum içerisinde gitgide popülerleşen başlıca Web 2.0 araçları özetlenmiştir. Web 2.0 ortamlarının kullanımına kişilik açısından bakıldığında bu ortamların tercih edilmesinin kişilik özelliklerinden etkilendiği anlaşılmaktadır (Acar & Polonsky, 2007; Hughes, Rowe, Batey & Lee, 2012; Ross ve ark., 2009). Kişilik ise bireyin kendisinin gerçekleştirdiği tutarlı davranış kalıplarını içermektedir. Yani bugün dışadönük davranan bir insanın yarında aynı şekilde dışadönük davranmasını bekleriz. Alanda çalışan birçok psikolog kişilik özellikleri üzerine çeşitli modeller geliştirmiştir. Bunlar arasında en çok dikkat çekenlerinden birisi beş faktörlü kişilik modelidir. Bahsi geçen model birçok araştırmacının farklı boyutlar arasında ortak noktada birleştiği kişilik boyutlarından oluşmaktadır. Bu boyutlar; Nevrotiklik, dışadönüklük, yeniliğe açıklık, uyumluluk ve özdisiplindir. Alandaki tartışmalara göre bu boyutların her biri ile kişiliğin tam sınırları çizilemeyebilir ya da daha azı kişiliği tanımlayabilir (Burger, 2006). Kişilik yapılarıyla ilgili olarak yapılan diğer çalışmalar neticesinde de bu yapıların beş boyut altında toplanabileceği sonucuna varılmıştır. Bunlar dışadönüklük, duygusal denge/nevrotizm, yumuşak başlılık, sorumluluk ve deneyime açıklıktır (Bacanlı, İlhan ve Aslan, 2009; Staples, 2009). Bu faktörlerden araştırma kapsamında da incelenen dışadönüklük özelliğine sahip bireyler arkadaş canlısı, dışadönük ve sosyal ortamları seven kişilerdir. Yeniliğe açıklık ise meraklı, sanatla ilgilenen, farklı açılardan dünyaya bakmayı seven kişilerdir (Adalı & Golbeck, 2014). Alanyazında Web 2.0 kullanımı ile bu kişilik yapılarını karşılaştıran bazı çalışmalara rastlanmaktadır. Örneğin genel olarak literatür incelemesi yapılmış olan bir araştırma sonucuna göre dışadönüklük ve yeniliğe

açıklık ile sosyal ağ kullanımı arasında olumlu anlamda güçlü bir ilişki olduğu görülmüştür (Krishnan & Atkin, 2014). Hughes ve arkadaşları (2012) ise toplumun çeşitli kesimlerinden insanlarla yaptıkları araştırmalarında Facebook ve Twitter ile kişilik yapıları arasındaki ilişkiyi incelemiş ve yeniliğe açık olanların Twitter kullanarak sosyalleşebildiklerini ancak bu ağı bilgiye ulaşmak için kullanmadıklarını, dışadönüklerin ise bilgiye ulaşmak için Facebook'u tercih ederken Twitter'ı kullanmadıkları bulgusunu elde etmişlerdir. Aynı şekilde dışadönüklerin Facebook kullanmayı tercih ettiği (Gosling, Augustine, Vazire, Holtzman & Gaddis, 2011; Ryan & Xenos, 2011) ve özellikle iletişim için sıklıkla kullandıkları (Bachrach, Kosinski, Graepel, Kohli & Stillwell, 2012; Back ve ark., 2010; Quercia, Kosinski, Stillwell & Crowcroft, 2011; Seidman, 2013) ve öğrenci olup olmama fark etmeksizin arkadaş sayılarının diğer kişilik yapılarına göre daha fazla olduğu (Gosling ve ark., 2011; La Sala, Skues & Grant, 2014; Wise, Skues & Williams, 2011; Yelpaze ve Ceylan, 2015) bulgusu elde edilmiştir. Bunlara ek olarak dışadönükler Twitter'ı da sıklıkla kullanmaktadırlar. Dışadönüklerin kolay arkadaşlık kurma, yeni ortamlara uyum sağlama eğilimleri sayesinde iletişim becerilerinin yüksek olması bu sonuçları destekler niteliktedir (Bugay ve Korkut-Owen, 2016). Ross ve arkadaşları (2009) dışadönük ve yeniliğe açık olan üniversite öğrencilerinin Facebook'u sosyalleşmek için kullandıkları bulgusunu elde etmiştir. Ayrıca yeniliğe açık olan bireyler yeni şeylerin nasıl çalıştığını anlamaya istekli oldukları için Facebook'un yeni fonksiyonlarını da incelemişlerdir. Buna ek olarak iletişimin yeni biçimlerinin deneyimlenmesine açık olmaları sosyal ağları kullanmalarında önemli bir etkindir (Butt & Philips, 2008). Skues, Williams ve Wise'a göre (2012) ise yeniliğe açık olan bireyler Facebook'u iletişim için sıklıkla kullanırken dışadönüklükle Facebook kullanımı arasında ilişki bulunamamıştır. Stefanone ve Jang (2007) genel anlamda blog kullananlarla ilgili yaptıkları araştırmada en fazla dışadönüklerin bu aracı kullanma eğiliminde olduğu bulgusunu elde etmiştir. Chen ve Morawitz'e (2017) göre dışadönüklerin blog kullanmalarının en önemli sebebi sosyal etkileşimdir. Yeniliğe açıklar ise blogları eğlence için kullanmaktadırlar. Buna ek olarak dışadönük ve yeniliğe açık yetişkin bireylerin Web 2.0 ortamlarında bilgi paylaşım düzeylerinin yüksek olduğu (Lynn, Muzellec, Muzellec, Caemmerer & Turley, 2017) ve bu araçlardan sosyal medya kullanımlarının da sık olduğu görülmüştür (Correa, Hinsley & Zuniga, 2009; Wehrli, 2008). İletişim ve bilgi toplama imkânı sunan sosyal ağlar böylelikle bireylerin akademik gelişimlerini sağlamaktadır. Buna karşılık sosyal ağlar bireylerin sosyal ilişkilerine ve duygusal bütünlüklerine zarar verebilmekte, bağımlılık oluşturdıkları zaman akademik çalışmalarını olumsuz etkileyebilmektedir (Kitsantas, Dabbagh, Chirinos & Fake, 2016).

Alan yazın incelendiğinde hangi kişilik tipinin hangi web aracını tercih ettiğine yönelik bazı çalışmaların yer aldığı görülmektedir. Web 2.0'ın kişilerce kullanılan tüm araçlarıyla birlikte kişilik tiplerinin hangisine tercih edildiği ve eğitimdeki yerine dair bağlamsal yaklaşımların yer aldığı çalışmaların ise az sayıda ve yetersiz olduğu, var olan çalışmaların hem kişilik tipi hem de eğitimsel yarardan ziyade Web 2.0'ın sağladığı genel yararlar ile ilgili olduğu görülmektedir (Brown, 2012). Buna ek olarak yapılan araştırmaların dışadönük ve yeniliğe açık olan kişilik tiplerine odaklandığı, içedönük ve yeniliğe kapalı öğrenciler için hangi web aracının yararlar sağlayabileceğine dair yeterli bilgi sunmadığı görülmüştür. Eğitim süreçleri ise Web 2.0'ın sağladığı işbirlikli ortam,

iletişim ve destek sistemleriyle zenginleşebilmekte ve bu süreçlerin verimliliği artabilmektedir (Yükseltürk ve Top, 2013). Bunun yanında Web 2.0, öğrenenlerin bilgilerini yapılandırmalarını sağlayan, böylelikle ileri düzey becerilerini geliştirici ortamlar sunmaktadır (Adcock & Bolick, 2011). Öğrenenlerin kişilik özellikleri ise kişiden kişiye değişmekte ve bu değişim Web 2.0 araçlarını kullanım eğilimlerini de etkilemektedir. Eğitim süreçlerinin geliştirilmesinde bu özelliklerin belirlenerek hangi Web 2.0 araçlarının kullanılabilmesine dair bilgilerin açığa çıkarılmasının, öğrenenlere en verimli öğrenme ortamlarının sağlanabilmesi için gerekli olduğu düşünülmektedir. Bunun yanında bireylerin sosyal hayatlarının bu araçlardan nasıl etkilendiği de araçların sağlıklı kullanımı açısından açığa çıkarılmalıdır. Bu amaçla çalışmada Web 2.0 araçlarının dışadönüklük-içedönüklük ve yeniliğe açıklık-yeniliğe kapalılık özelliği gösteren üniversite öğrencilerinin Web 2.0'ı kullanım eğilimleri arasındaki ilişki açığa çıkarılarak sosyal hayatlarını etkileme biçimi ve eğitimde hangi aracın hangi tip öğrencilere daha çok hitap ettiği açıklanmaya çalışılacaktır.

## 2. Yöntem

Araştırma yarı yapılandırılmış görüşmelerle yürütülmesi bakımından nitel araştırmalardan olgu bilim desenine uygun olarak yürütülmüştür. Baş ve Akturan'a (2008) göre olgu bilim araştırmasında bireylerin belirli durumlarla ilgili tecrübelerine dair psikolojik bir analiz yapılmaktadır. Başka bir deyişle bireylerin bir konu ya da kavram hakkında sahip oldukları ancak tam olarak açığa çıkmayan anlayışları ortaya çıkarılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada görüşmelerden önce bu görüşmelerin yapılacağı kişileri belirlemek üzere beş faktörden ikisi olan dışadönüklük-içedönüklük ve yeniliğe açıklık-yeniliğe kapalılık özellikleri taşıyıp taşımadıklarının belirlenebilmesi için bir ölçek kullanılmıştır. Böylelikle çalışmada Web 2.0 araçlarının getirdiği sosyal ortamı kabullenebilecek dışadönük ve içedönük özellikler gösteren öğrenciler ile teknoloji kullanımı konusunda yeniliğe açık olan ve olmayan öğrenciler için ortak olarak kullanılacak web araçları önerilmiştir. Bu ölçek büyük beşli kuramını baz alan sıfatlara dayalı kişilik testidir. Bu testin uygulanması sonucunda kişilik özelliklerine göre seçilen öğrencilerle Web 2.0 araçları ile ilgili görüşlerini almak üzere yarı yapılandırılmış soruların yöneltildiği görüşmeler yapılmıştır. Bu sorularla her bir katılımcıdan hangi tip öğrencinin hangi tip araçları kullanmayı tercih ettiği ve bu araçlardan sosyal olarak nasıl etkilendiği ve bilgi edinme ve bilgi vermede nasıl kullanmayı tercih ettiği belirlenmeye çalışılmıştır.

### 2.1. Veri Toplama Aracı

Araştırmada katılımcıların beş faktörden ikisi olan dışadönüklük-içedönüklük ve yeniliğe açıklık-yeniliğe kapalılık özellikleri taşıyıp taşımadıklarının belirlenebilmesi için kullanılan ölçek Bacanlı ve arkadaşlarının (2009) geliştirdiği sıfatlara dayalı kişilik testidir. Bu ölçek beş faktör kuramından yola çıkılarak ve her bir faktöre uygun sıfat çiftleri kullanılarak madde sayısı mümkün olduğunca az ve iki uçlu (örneğin dışadönüklük-içedönüklük sıfatlarını ilgilendiren kelime çiftleri arasında kendisine uygun

bulunan kelimeler tarafında aralıklı ölçek özellikli bir puan verme) bir özellik taşımaktadır. Ölçeğin faktörlerinden çalışmada kullanılan faktörlerin iç tutarlılıkları için ölçülen Cronbach Alfa katsayısı dışadönüklük boyutunda .89 ve yeniliğe açıklık boyutunda .80 olarak hesaplanmıştır. İlgili analizlere göre ölçeğin iç tutarlılık katsayıları yüksek bulunmuş (Büyüköztürk, 2012), bu sayede ölçeğin öğrencileri özelliklerine göre ayırt etmede yeterli olduğu görülmüştür. Ölçek 9' u dışadönüklüğü, 8' i ise yeniliğe açıklığı ölçmek üzere 17 kelime çiftinden oluşmaktadır. Örnek kelime çiftleri dışadönüklük için "yalnızlığı tercih eden..sosyal(topluluğu seven)", yeniliğe açıklık için "meraksız..meraklı" dır.

Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu ise araştırmacılar tarafından hazırlanarak bu formun 3 alan uzmanı tarafından incelenmesi sağlanmıştır. Merriam'a (2009, s. 87) göre yarı yapılandırılmış görüşme formunda sorular esneklik ve görüşmenin büyük bir kısmı, keşfedilmesi gereken konuların açığa çıkarılması için sorular veya sorunlardan oluşur. Bu bağlamda hazırlanan görüşme soruları özel bir konu üzerinde yarı yapılandırılmış olarak ve görüşmecilere esneklik sağlayacak özelliklere sahip olması bakımından yarı yapılandırılmış görüşme formu özelliğine uygundur. Görüşme formu soruları oluşturulduktan sonra 3 öğrenci ile anlaşılabilirlik ve işlerlik açısından pilot görüşme ile test edildikten sonra son hali verilerek uygulanmıştır.

Bu görüşmelerde şu sorular sorulmuştur;

1. Hangi Web 2.0 araçlarını kullanıyorsunuz?
2. Bu araçları hangi amaçlarla kullanıyorsunuz?
3. Bu araçlar sosyal ilişkilerinizi ya da sosyal hayatınızı nasıl etkiliyor?
4. Bu araçlar bilgiye ulaşma ya da bilgiyi paylaşma konusunda sizi nasıl etkiliyor?

## 2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 bahar yarıyılında Sakarya Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde 3. Sınıfta eğitim gören 22 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerden 5 kişi içedönük, 5 kişi dışadönük, 6 kişi yeniliğe açık ve 6 kişi yeniliğe kapalı olma özelliği taşımaktadır. Bu öğrenciler sıfatlara dayalı kişilik testine tabi tutulan 30 öğrenci arasından istenilen özellikleri göstermeleri bakımından amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012). Kullanılan bu yöntem ile araştırmanın aktarılabirliği (dış geçerlik) sağlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

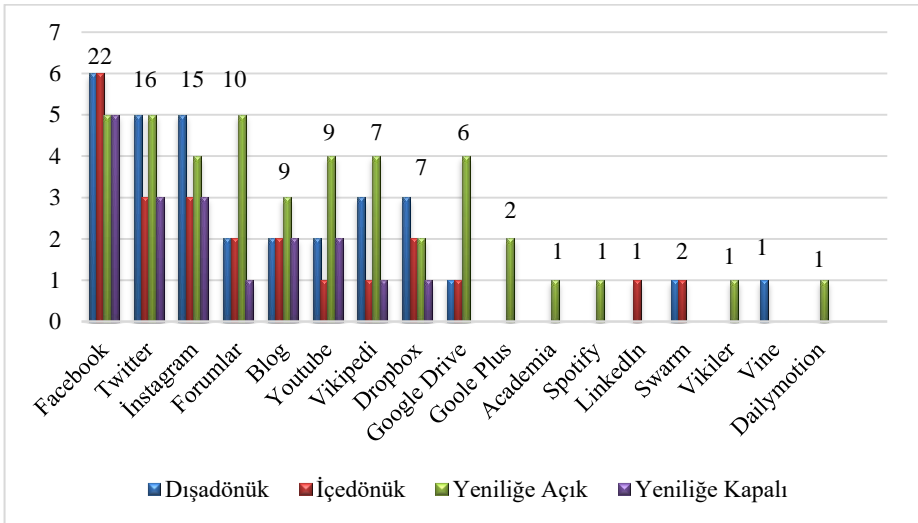
## 2.3. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk ve ark., 2011, s. 241). Bu kapsamda ilk olarak katılımcılardan dışadönükler için d17, d18, d19, d20, d21, d22, içedönükler için i11, i12, i13, i14, i15, i16, yeniliğe açıklıklar için a6, a7, a8, a9, a10, yeniliğe kapalı olanlar için ise k1, k2, k3, k4, k5 şeklinde sayı sırası da gözetilerek kodlama yapılmıştır. Tablolarda ise D: Dışadönük, İ: İçedönük,

A: Yeniliğe Açık, K: Yeniliğe Kapalı olacak şekilde kısaltmalar kullanılmıştır. Ses kaydı şeklinde elde edilmiş olan veriler yazıya döküldükten sonra katılımcıların söylemleri anlamlı bir kodlama olacak şekilde cümle ya da kelime şeklinde ifade edilmiştir. Daha önceden belirlenmiş olan ve dört sorudan elde edilen temaların altına sorular esnasında elde edilen sosyal medya araçları yazılmış ve oluşturulan kodlar ilgili araçların karşısına yerleştirilmiştir. Ardından bu kodları tekrar eden kişiler ilgili kodların yanına yazılmıştır. Güvenirliğin sağlanması için kodlar aynı araştırmacı tarafından bir ay arayla iki kere tekrar kodlanmıştır. İnanırcılığın (iç geçerlilik) sağlanması için ise hazırlanan kodlar iki alan uzmanı tarafından gözden geçirilmiştir. Son olarak elde edilen tablolar belirli gruplandırmalara göre yeniden oluşturularak son hali verilmiş ve yorumlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Görüşmeler esnasında öğrencilerden bir kısmı bazı araçlar hakkında hem olumlu hem de olumsuz yorumlar yapmıştır. Bu yüzden alt boyutlarda yer alan bazı rakamlar toplam kişi sayısından fazla olabilmektedir.

### 3. Bulgular

Araştırmada öğretmen adaylarının hangi Web 2.0 araçlarını kullandıkları, bu araçları kullanım tercihleri, bu araçların sosyal hayatlarını etkileme durumları, bu araçlar ile bilgi edinme ve bilgiyi paylaşma amaçları incelenmiştir. Bu konular dışadönük, içedönük yeniliğe açık ve yeniliğe kapalı öğrencilerin her biri açısından incelenmiş ve elde edilen veriler aşağıdaki gibi çeşitli başlıklar altında toplanmıştır. İlk olarak öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarından hangisini kullanmayı tercih ettiklerine yönelik şekil aşağıda yer almaktadır.



Şekil 1. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanım düzeyleri



Şekil 1 incelendiğinde öğretmen adaylarının tamamının Facebook kullandığı görülmektedir. Öğrenci ifadelerinde dikkat çeken bir nokta ise içedönük iki öğrenci ve yeniliğe kapalı bir öğrencinin bu aracı kullanmada aktif olmadıklarıdır. Diğer araçların tercih durumları ise kişilik özelliklerine göre bakıldığında dışadönüklerin Facebook'un yanında Twitter ve Instagramı da çoğunlukla kullandıkları görülmektedir. Vikipedi ve Dropbox ise bu araçlardan daha az ama yine de tercih edilen araçlar arasındadır. Dışadönük öğretmen adaylarının kullanımını az tercih ettiği araçlar ise forum, blog, Youtube, Google Drive, Swarm ve Vine'dir. Bir diğer kişilik özelliğine sahip olan içedönükler ise Twitter ve Instagram'ı dışadönüklere göre daha az tercih etmektedirler. Bir öğrenci Twitter'ı çok az kullanırken Instagram'ı sık kullanmayı tercih ettiğini belirtmiştir. Sırasıyla forum, blog, Dropbox, Youtube, Vikipedi, Google Drive ve Swarm ise içedönüklerce fazla tercih edilmeyen araçlar arasındadır. Bu araçlar arasında Forum ve Vikipedi'yi kullanan birer öğrenci bu aracı nadiren kullandıklarını belirtmişlerdir. Yeniliğe açık öğrenciler ise kişiliklerini yansıtır nitelikte tüm kişilik özelliklerine göre daha fazla sayıda aracı kullanmayı tercih etmektedirler. Bu konuda yeniliğe açıkların tümü Twitter ve forumları kullanmayı tercih ederken bu araçları Instagram, Youtube, Vikipedi ve Google Drive takip etmektedir. Daha sonra sırasıyla blog ve Dropbox gelirken birer öğrenci de Google Plus, Academia, Spotify, çeşitli Vikiler ve Dailymotion sitelerini kullanmaktadır. Yeniliğe açık öğrenciler arasında bir öğrenci Dropbox'ı Google Drive'dan daha fazla kullandığını, Google Plus ve Dailymotion'u ise nadiren kullandığını belirtmiştir. Son olarak yeniliğe kapalı öğrenciler Twitter ve Instagram'ı orta derecede kullanırken blog ve Youtube'u daha az tercih etmektedirler. Forum, Vikipedi ve Dropbox ise sadece birer öğrenci tarafından tercih edilmektedir. Bu öğrenciler arasından birer kişi Twitter, Blog ve forumları ise nadiren kullanmaktadır. Yukarıda elde edilen bilgilerden yola çıkılarak çok az kullanılan veya bazı öğrencilerce hiç tercih edilmeyen araçların derslerde tüm öğrencilerle birlikte kullanımının, bazı teşvik edici yöntemler uygulanmadan yeterince verimli olmayabileceği düşünülmektedir. Çünkü bazı öğrenciler bu araçların kullanımında sınıf bütünlüğünü sağlamayacaklardır.

Araçlara tüm öğrenciler açısından genel olarak bakıldığında ise Facebook'tan sonra öğretmen adaylarının genel olarak Twitter ve Instagramı da kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir. Bu durum tüm kişisel özellikleri gösteren öğrenciler için benzerdir. Bunlara ek olarak yeniliğe açık öğrencilerin çoğunun forum, Youtube, Vikipedia ve Google Drive'ı diğer kişilik özelliği gösteren öğrencilere göre daha fazla kullanmaları ise tercihlerinin kişilik özelliklerine uyumluluğu açısından dikkat çekicidir. Yeniliğe kapalı öğrenciler açısından bakıldığında da diğer kişilik özelliklerine kıyasla daha az sayıda öğrencinin daha az sayıda Web 2.0 aracı kullandığı görülmektedir.

Öğrencilerin kişilik özelliklerine göre Web 2.0 araçlarını tercih etmeme durumlarına bakıldığında Google drive'ı yeniliğe kapalı olan, Google Plus, Academia, Spotify ve LinkedIn'i dışadönük, içedönük ve yeniliğe kapalı olan öğrenciler kullanmamaktadır. Bunun yanında Vikipedi dışında diğer wiki sayfalarını nadiren yeniliğe açık bir öğrenci dışında kimse kullanmamakta, Swarm'ı ise yeniliğe açık ve yeniliğe kapalı olan öğrencilerin kullanmadığı görülmektedir. Burada dikkati çeken başka bir nokta wikilerle ilgili olarak bir öğrencinin a6: "Arama motorunda denk gelirse başka wikilere

girebiliyorum” ifadesinden başka bir açıklama ya da wiki aracından bahsedilmediği için aşağıda yer alan tüm tablolarda wikiler arasında yalnızca Vikipedi yer alacaktır.

Yukarıda öne çıkan araçların kullanım amaçlarına bakıldığında ise aşağıdaki tablo elde edilmiştir.

**Tablo 1.** Dışa dönük, içe dönük, yeniliğe açık ve yeniliğe kapalı öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanım amaçları

Kullanılan Araçlar	Kullanım Amacı	D	İ	A	K
Facebook	Fotoğraf ekleme	-	-	1	-
	Boş zaman geçirmek, eğlenmek	2	1	1	1
	Video ve müzik paylaşımı	-	1	1	-
	Beğeni paylaşımı	-	-	1	-
Twitter	Düşüncelerimi paylaşıyorum	3	1	1	2
	Eğlence amaçlı	2	1	-	-
	Tepkililiği ve tepkisizliği içeriyor	-	1	-	-
	İlgili makamlara ulaşmak için	-	-	2	-
Blog	İhtiyacım olan bilgiye ulaşmak için kullanıyorum	2	1	1	1
	Edebi paylaşımlar için kullanıyorum	-	-	1	-
Youtube	Ödev, ders için gerekli videoları izliyorum	-	-	1	1
	Eğlence amaçlı video izliyorum	1	1	4	1
	Haber videolarını izliyorum	-	-	1	-
	Metni okumak yerine nasıl yapıldığını görerek daha iyi anlıyorum	-	-	1	-
	Evrensel ve yaygın olduğu için kullanıyorum	-	-	1	-
	Kanalım vardı, para kazanamadığım için artık kullanmıyorum	1	-	1	-
Instagram	Fotoğraflarımı paylaşıyorum	4	3	4	3
	Fotoğraflara bakıyorum	-	-	1	1
	Anılarımı paylaşıyorum	1	-	-	-
	Kişileri takip ediyorum	1	1	-	-
	Günlük bakıyorum	-	1	1	1
Forumlar	Araştırma için	-	1	1	1
	Bilgiye ulaşmak için (sorun yaşadığımda çözüm)	1	1	1	-
	Alacağım ürün ile ilgili yorumları okuyorum	-	-	1	-
	Haber takibi	-	-	1	-
	Eğlence amaçlı	1	-	-	-
	Kitap	-	-	1	-
Dropbox	Tartışma	-	1	1	-
	Bir kere paylaşım için kullandım	-	-	1	-
	Karşıdan ödev alıyorum	1	-	-	1
Google Drive	Ödev gönderiyorum	2	-	-	1
	Yüksek boyutlu program ve dosya paylaşımı	1	1	-	-
	Dosya indirmek için	-	-	1	-
Google Plus	Ödev için	-	-	2	-
	Kitap ve yazarlarla ilgili bilgi paylaşımı	-	-	1	-
	Video paylaşımı	-	-	1	-
	Güncel olayları görme	-	-	1	-

Tablo 1'in devamı

Academia	Akademik makaleler için	-	-	1	-
Spotify	Sadece müzik dinlemek için	-	-	1	-
Vine	Güncel olayları takip için video izleme	1	-	-	-
	Eğlence amaçlı video izleme	1	-	-	-

Tablo 1'e göre dışadönükler Facebook ve Youtube'u eğlence amaçlı, Twitter'ı hem eğlence hem de düşüncelerini paylaşma, blogları bilgiye ulaşma, Instagram'ı fotoğraf paylaşımı ve kişileri takip, forumları araştırma ve eğlenme, Dropbox'ı ödev alma ve ödev gönderme, Google Drive'ı yüksek boyutlu dosya paylaşımı, Vine'ı ise güncel olayları takip etmek ve eğlenmek için kullanmaktadırlar. İçedönüklere bakıldığında bu öğrenciler Facebook'u eğlence amaçlı, video ve müzik paylaşımı için, Twitter'ı hem eğlence hem de düşüncelerini paylaşma, blogları bilgiye ulaşma, Youtube'u eğlence amaçlı, Instagram'ı fotoğraf paylaşımı ve kişileri takip, forumları araştırma için, Google Drive'ı yüksek boyutlu dosya paylaşımı için kullanmaktadırlar. Yeniliğe açıklar ise Facebook'u fotoğraf ekleme, eğlenme, video ve müzik paylaşımı ve beğeni amaçlı, Twitter'ı düşüncelerini paylaşma ve ilgili makamlara ulaşma, blogları bilgiye ulaşma ve edebi paylaşımlar, Youtube'u öncelikle eğlence amaçlı olmak üzere ödev, haber videoları, neyin nasıl yapıldığını metinden okumak yerine izleyerek öğrenme amaçlı ve evrensel olduğu için, Instagram'ı çoğunlukla fotoğraf paylaşımı, bunun yanında fotoğraflara bakmak için, forumları araştırma, alınacak ürünle ilgili yorumları görme, haber takibi, kitap ve tartışma amaçlı, Dropbox'ı nadiren dosya paylaşımı, Google Drive'ı dosya indirme ve ödev için, Google Plus'ı kitap ve yazarlarla ilgili bilgi paylaşımı, Academia'yı akademik makaleler için, Spotify'ı ise müzik dinlemek için kullanmaktadırlar. Son olarak yeniliğe kapalılar Facebook'u eğlenme, Twitter'ı düşüncelerini paylaşma, blogları bilgiye ulaşma, Youtube'u ödev ve eğlence amaçlı, Instagram'ı fotoğraf paylaşımı ve fotoğraflara bakma, forumları araştırma, Dropbox'ı ödev alma ve ödev gönderme için kullanmaktadırlar.

Görüldüğü gibi öğrenciler ayrıldığı gruplar bakımından ortak anlamda Facebook'u en çok boş zaman geçirmek ve eğlenmek, Twitter'ı düşüncelerini paylaşmak, blogları ihtiyacı olan bilgiye ulaşmak, Youtube'u eğlence amaçlı video izlemek, Instagram'ı fotoğraf paylaşımı yapmak, forumları bilgiye ulaşmak, Google Drive'ı yüksek boyutlu dosya paylaşımı ve ödev için kullanmaktadırlar. Çok az kişi tarafından tercih edilen Google Plus ise bilgi ve video paylaşımı ile güncel olay takibi, Academia akademik makalelere ulaşma, Spotify müzik dinleme ve Vine ise güncel olayların takibi ve eğlence amaçlı video izlemek için kullanılmaktadır.

Bunların yanında öğrenci ifadelerinden yola çıkılarak öğretmenler için sosyal medya araçlarının farklı yönleriyle ilgili bazı tavsiyeler verilebilir. Elde edilen verilere göre Twitter ile ilgili bir öğrencinin i12: "Tepkililiği ve tepkisizliği içeriyor" şeklindeki yorumu dikkat çekicidir. Böyle bir sosyal medya aracı ile aynı zamanda öğrencilerin herhangi bir olaya yönelik samimi görüşlerini almanın mümkün olabileceği düşünülmektedir. Yine başka bir öğrencinin bloglarla ilgili olarak a7: "Edebi paylaşımlar için kullanıyorum" ifadesi ders sürecinde de bir öğretmenin, öğrencilerin kişilik gelişimlerini sağlaması ve onların yazma yeteneklerini geliştirebilmesi için blogları

verimli bir araç olarak kullanabileceğini göstermektedir. Başka bir öğrenci ise a7: “Metni okumak yerine nasıl yapıldığını görerek daha iyi anlıyorum.” ifadesiyle Youtube’un uzun metinler yerine anlatımda görsellik kullanılarak kolaylaştırıcı yönüne dikkat çekmektedir. Sosyal medya araçlarından forumları ise a7, i11, d22 kodlu öğrencilerin “Bilgiye ulaşmak için (sorun yaşadığımda çözüm)” olarak kodlanmış ifadeleriyle ders sürecinde sorunlara öğrencilerin kendilerinin araştırarak çözüm bulması için yönlendirilebilecekleri ile ilgili fikir vermektedir. Elde edilen bu bulguların hem günlük hayatta hem de eğitimde yararlı olacağı düşünülmektedir. Araştırmada Web 2.0 araçlarının kullanım amaçlarının yanında bu araçların öğrencilerin sosyal hayatlarını etkileme biçimlerini açığa çıkaran veriler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

**Tablo 2.** Web 2.0 araçlarının öğretmen adaylarının sosyal ilişkilerini ya da sosyal hayatlarını etkileme biçimi

Kullanılan Araçlar	Sosyal İlişkileri Etkiliyor				Sosyal İlişkileri veya Hayatı Nasıl Etkiliyor?				
	D	İ	A	K	D	İ	A	K	
Facebook	6	5	3	3	Olumlu	6	3	2	4
					Olumsuz	2	1	3	1
Twitter	5	2	5	2	Olumlu	4	2	3	2
					Olumsuz	2	1	1	-
Blog	-	1	1	1	Olumlu	-	-	1	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Vikipedia	-	1	-	1	Olumlu	-	1	-	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Youtube	2	-	1	-	Olumlu	2	-	1	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Instagram	2	1	2	1	Olumlu	2	-	2	1
					Olumsuz	-	-	1	1
Forumlar	-	1	1	-	Olumlu	-	-	1	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Dropbox	-	1	-	-	Olumlu	-	-	-	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Google Drive	-	1	1	-	Olumlu	-	1	1	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Google Plus	-	-	1	-	Olumlu	-	-	1	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Academia	-	-	-	-	Olumlu	-	-	-	-
					Olumsuz	-	-	-	-
Vine	1	-	-	-	Olumlu	1	-	-	-
					Olumsuz	-	-	-	-

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin kişilik özelliklerine göre genel olarak dışadönüklerin sosyal hayatlarının Web 2.0 araçları arasından Facebook, Twitter, Youtube ve Instagram’dan etkilendiği görülmektedir. Bu durum içedönüklerde Facebook, Twitter, blog, Vikipedia Instagram, forumlar ve Dropbox, yeniliğe açık olanlarda Facebook,

Twitter, blog, Youtube, Instagram ve forumlar, yeniliğe kapalı olanlarda ise Facebook, Twitter, blog, Wikipedia ve Instagram'dan etkilenme şeklinde olduğu anlaşılmaktadır.

Web 2.0 araçlarına genel olarak bakıldığında ise öğrencilerin çoğunluğunun Facebook'un sosyal hayatlarını olumlu etkilediğini belirttikleri görülmektedir. Bu öğrenciler arasında Facebook'un en çok dışadönüklerin ve yeniliğe kapalı olanların sosyal hayatını olumlu etkilediği anlaşılmaktadır. Konuyla ilgili öğrenci görüşlerinden bazıları ise şöyledir; d21: "Sosyalliğimi artırıyor.", k3: "Yüz yüze konuşmaktan daha rahat". Ancak öğrencilerin genel olarak açıklama yaparken sosyal hayatlarını etkileyen olumsuz yönlerinden de bahsetmeleri dikkat çekicidir. Bu duruma örnek olarak şu ifadeler verilebilir; i14: "Arkadaşlar ve akrabalarla konuşabiliyorum... zamanımı alıyor," d19: "İletişimi kolaylaştırıyor... sosyal hayattan uzaklaştırıyor". Buradan hareketle eğitim ortamlarında Facebook kullanılırken sosyal yönden bazı olumsuz durumlar göz önüne alınarak ders planının yapılması ve öğrencilerin bu konuda mutlaka olumsuzlukları önleyici eğitim almaları gerektiği düşünülmektedir. Bu konu hakkındaki diğer olumsuz ifadeler; i14: "Çok kullanınca ruh halim bozuluyor", d22: "Paylaşımlarda yanlış anlaşılabilir." şeklindedir. Twitter ile ilgili olarak ise öğrencilerin yarısının sosyal hayatının etkilendiğini, bu öğrenciler arasında olumlu anlamda ise en fazla dışadönüklerin sosyal hayatının etkilendiğini görmekteyiz. Konuyla ilgili elde edilen olumlu ifadeler şu şekilde kodlanmıştır; a6: "Kendisine uzak olan insanlarla tanışabilme", k5, d17, d21: "Sohbet etme" k3, d22: "Etkinliklere katılmak için kullanıyorum". Bu ifadelerden Twitter'in sosyalleşebilme ve iletişim kurmak için elverişli bir ortam olduğu görülmektedir. Bunun yanında Twitter diğer öğrencilerce de olumsuz bazı eleştiriler almıştır. Bu eleştirilerden bazıları ise şöyledir; a10, d22: "Yanlış anlaşılabilir", i14: "Twitter'i çok kullandığımda yine ruh halim olumsuz etkileniyor", d19: "Çok kullandığımda sosyal hayattan uzaklaştırıyor". Bu yüzden tıpkı Facebook gibi Twitter'in kullanımında da öğrencilerin psikolojik olarak zarar görmemeleri için kontrollü kullanım gerekmektedir. Bunların dışında diğer sosyal medya araçları ile ilgili nispeten daha az yorumlar yapılmıştır. Bu yorumlardan dikkat çekenleri ise şu şekildedir; Blog için a7: "Nerede ne yapacağım konusunda yardımcı olabiliyor", Wikipedia için i11: "arkadaşlarımla bilgi alışverişi yapmamı sağlıyor", Youtube için a10: "Arkadaşlarla karaoke yapıyoruz", d17: "Yaşantılarımdan kareler yüklüyorum, gelen yorumlar sayesinde arkadaşlarımla iletişim oluyor", d21: "Videolarıma gelen olumsuz yorumlar şevkimi kırabiliyor", Instagram için d18: "İnsanların kişiliğini anlamamı sağlıyor" a8: "Paylaşılan resimler sahte geliyor". Forumlar için ise a9: "Öğrenmem gereken olayları, bilgileri öğreniyorum".

Elde edilen verilerin en çok öne çıkanı ise öğrencilerin genel olarak Facebook ve Twitter'ı sosyal anlamda iletişim için kullanmalarındadır. Bu bulgu göz önüne alındığında sınıf içi anlık ya da hızlı iletişime ihtiyaç duyulan bir derste bu iki sitenin kullanımı, sosyal ortam açısından kontrol sağlanması şartıyla işler olacaktır.

Öğrencilerin Web 2.0 araçlarını bilgiye ulaşmada kullanım tercihlerine yönelik tablo aşağıda yer almaktadır.

**Tablo 3.** Web 2.0 araçlarının öğretmen adaylarının bilgiye ulaşmaları üzerindeki etkisi

Kullanılan Araçlar	Bilgiye Ulaşmayı Sağlıyor				Bilgiye Ulaşmayı Nasıl Sağlıyor?				
	D	İ	A	K	D	İ	A	K	
Facebook	5	6	4	5	Derse yönelik bilgiye ulaşma	4	5	4	5
					Ders dışında bilgiye ulaşma	3	4	4	3
Twitter	5	4	4	2	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	-	-
					Ders dışında bilgiye ulaşma	5	4	4	2
Blog	2	1	3	2	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	2	-
					Ders dışında bilgiye ulaşma	2	1	1	2
Wikipedia	2	2	4	1	Derse yönelik bilgiye ulaşma	1	-	1	1
					Ders dışında bilgiye ulaşma	1	3	3	-
Youtube	3	2	2	2	Derse yönelik bilgiye ulaşma	1	2	-	1
					Ders dışında bilgiye ulaşma	1	-	3	2
Instagram	1	1	3	1	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	1	1
					Ders dışında bilgiye ulaşma	-	1	1	1
Forum	1	2	3	-	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	-	-
					Ders dışında bilgiye ulaşma	-	-	2	-
Dropbox	1	1	1	1	Derse yönelik bilgiye ulaşma	1	-	-	1
					Ders dışında bilgiye ulaşma	-	-	1	-
Google Drive	-	-	4	-	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	4	-
					Ders dışında bilgiye ulaşma	-	-	2	-
Google Plus	1	-	1	-	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	-	-
					Ders dışında bilgiye ulaşma	1	-	1	-
Academia	-	-	1	-	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	1	-
					Ders dışında bilgiye ulaşma	-	-	-	-
Vine	1	-	-	-	Derse yönelik bilgiye ulaşma	-	-	-	-
					Ders dışında bilgiye ulaşma	1	-	-	-

Tablo 3 incelendiğinde tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerin Facebook, Twitter, Blog, Vikipedi ve Dropbox'ı bilgiye ulaşmada kullanışlı buldukları görülmektedir. Bahsi geçen tüm araçlar içerisinde bilgiye ulaşmak için forumları yeniliğe kapalı öğrenciler hiç kullanmamıştır. Google Drive ve Academia'yı ise sadece yeniliğe açık öğrenciler kullanırken, Google Plus'ı dışadönük ve yeniliğe açık birer öğrenci, Vine'ı ise sadece dışadönük bir öğrenci kullanmaktadır.

Öğrencilerin ne tür bilgiye ulaşmaya çalıştıklarına bakıldığında tüm kişilik özelliklerine sahip öğrenciler arasında Facebook'u derse yönelik bilgi paylaşımlarından haberdar olma amaçlı olarak kullandıklarını sıklıkla belirtenler bulunmaktadır. Bu konuda elde edilen sonuçlardan en öne çıkan öğrencilerin bu aracı derse yönelik bilgi paylaşımı, duyuru takibi ve ders gruplarına katılım amaçlı kullanmalarındadır. Öğrencilerin Facebook'u ders dışında da oldukça fazla kullandıkları görülmektedir. Bu konuda kullanım sebebi olarak ise haber takibi ve yeni bir bilgi geldiğinde anında haberdar olabilme olduğunu belirtmişlerdir. Konuyla ilgili elde edilen örnek ifadeler şu şekildedir; a7: "Bilgi paylaşımı olduğunda anında haberdar oluyorum.", k4: "En çabuk ve kolay ulaşılan yer", k2:

“Bilgiye ulaşma konusunda az kullanıyorum”. Twitter ise ders dışında bilgiye ulaşma için kullanılırken derse yönelik bilgiye ulaşmak için hiç kullanılmamaktadır. Bu konuda tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerden (k3, k5, a6, a9, a10, i11, i13, i14, d17, d19, d20, d21, d22) en çok haber ya da KPSS sınavına yönelik bilgi takibi için kullanıldığı bulgusu elde edilmiştir. Olumsuz yorumlar ise bilgilerin güvenilir olmadığı yönündedir (a10, d21). Öğrenciler blogları derse yönelik bilgiye ulaşmak için yeniliğe açık bir öğrenci dışında kullanmayı tercih etmezken yine her kişilik özelliğinden bir ya da iki öğrenci bu aracı ders dışında ihtiyaçları olan bilgiye ulaşmak için kullanmaktadır (k3, k5, a9, i11, d17, d20). Yeniliğe kapalılar arasında ise bir öğrenci bu aracı kullandığını ifade ederken k5: “Blog’u çok nadir kullanıyorum” ifadesiyle bu aracı kullanmaya eğilimli olmadığını belirtmiştir. Bunun aksine diğer bir öğrenci k5: “Bloglar araştırma, genelde teknik olaylarda, mesela bilgisayarda bir sorun oluyor bloglarda çok açıklayıcı ve güzel anlatımlar oluyor oradan yararlanıyorum” ifadeleriyle bu araç sayesinde günlük hayat sorunlarına çözüm bulduğunu belirtmiştir. Bunun yanında Vikipedi’yi yeniliğe açık, yeniliğe kapalı ve dışadönük öğrenciler ders için kullanırken içedönük öğrencilerden hiçbiri kullanmamaktadır. Vikipedi yeniliğe kapalı öğrenciler haricinde ders dışında kullanılmaktadır. Bu konuda bir öğrencinin d20: “Farklı kaynaklara da bakıyorum” ifadesinden Vikipedi’nin araştırma için alternatif bir kaynak olabildiği anlaşılmaktadır. Sosyal medya araçlarından Youtube’a bakıldığında ise dışadönük, içedönük ve yeniliğe kapalı öğrencilerin bu sosyal medya aracını dersleri için kullanmayı tercih ettikleri ancak yeniliğe açık öğrencilerin kullanmadıkları görülmektedir. Ders dışında bilgiye ulaşmak için ise içedönüklerin bu aracı kullanmayı tercih etmedikleri anlaşılmaktadır. Bu konuda içedönük olan iki öğrencinin (i14 ve i16) ders konuları ile ilgili anlamadıkları yerlerde bu aracı kullanmaları, birilerinden yardım isteyemediklerinde bu aracı kullanmayı tercih ettiklerini ve söz konusu aracın bu konuda bir alternatif olduğunu göstermektedir. Instagram incelendiğinde dışadönüklerin bu aracı hiç kullanmadıkları, derse yönelik bilgi paylaşmada birer yeniliğe açık ve yeniliğe kapalı öğrencinin kullandığı, ders dışında ise yeniliğe açık, yeniliğe kapalı ve içedönük olan az sayıda öğrencinin kullandığı görülmektedir. Forum ise hiçbir şekilde ders için kullanılmamakta, ders dışında sadece yeniliğe açık öğrencilerce kullanılmaktadır. Bu konuda bir öğrencinin ifadesi ise şu şekildedir; a9: “Güncel olaylardan haberdar oluyorum”. Dropbox’ı tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerden az sayıda öğrenci bilgiye ulaşmada etkili bulmakta, bu öğrencilerden birer dışadönük ve yeniliğe kapalı öğrenci derse yönelik bilgiye ulaşmakta kullanmakta, bir yeniliğe açık öğrenci ise ders dışında bilgiye ulaşmakta kullandığını açıklamıştır. Google Drive’ı sadece yeniliğe açık öğrenciler arasında derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşmada kullananlar bulunmaktadır. Google Plus’ı bir dışadönük ve bir yeniliğe açık öğrenci sadece ders dışında bilgiye ulaşmada kullanmaktadır. Academia’yı sadece bir yeniliğe açık öğrenci derse yönelik bilgiye ulaşmakta kullanmaktadır. Son olarak Vine ise dışadönük bir öğrenci tarafından ders dışında bilgiye ulaşmada kullanılmaktadır.

Öğrencilerin Web 2.0 araçlarını bilgi paylaşımında kullanım tercihlerine yönelik tablo aşağıda yer almaktadır.

**Tablo 4.** Web 2.0 Araçlarının Yeniliğe Açık ve Yeniliğe Kapalı Öğretmen Adaylarının bilgi paylaşımları üzerindeki etkisi

Kullanılan Araçlar	Bilgi Paylaşımı Yapıyorum				Bilgiye Paylaşımını Nasıl Sağlıyor?				
	D	İ	A	K	D	İ	A	K	
Facebook	4	4	3	3	Derse yönelik bilgi paylaşımı	1	-	-	2
					Ders dışında bilgi paylaşımı	2	-	3	-
Twitter	4	2	2	3	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	-	-	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	1	1	-	-
Blog	1	-	-	1	Derse yönelik bilgi paylaşımı	1	-	-	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	-	1
Wikipedia	-	1	-	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	1	-	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	-	-
Youtube	1	1	2	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	1	2	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	-	-
Instagram	-	-	2	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	-	2	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	-	-
Forumlar	-	1	3	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	1	3	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	1	-
Dropbox	2	2	1	1	Derse yönelik bilgi paylaşımı	2	-	-	1
					Ders dışında bilgi paylaşımı	1	2	1	-
Google Drive	-	-	4	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	-	3	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	2	-
Google Plus	-	-	2	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	-	-	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	2	-
Academia	-	-	-	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	-	-	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	-	-
Vine	-	-	-	-	Derse yönelik bilgi paylaşımı	-	-	-	-
					Ders dışında bilgi paylaşımı	-	-	-	-

Tablo 4 incelendiğinde tüm gruplardaki öğrencilerin paylaşım yapmayı tercih ettikleri sitelerin başında Facebook ve Twitter gelmekte, bu siteleri Dropbox izlemektedir. Facebook ve Twitter’da öğrencilerin bilgi paylaşımını az yaptıklarını belirtmeleri dikkat çekicidir. Paylaşım türlerine bakıldığında ise Facebook’ta dışadönüklerin hem derse yönelik hem de ders dışında paylaşım yaptıkları görülmektedir. Buna ek olarak yeniliğe kapalılar derse yönelik paylaşım yaparken yeniliğe açıklar ise ders dışında bilgi paylaşımı yapmaktadırlar. Bunlara ek olarak içedönükler çoğunlukla paylaşımı az yaptıklarını belirtmişler ancak ne tür paylaşım yaptıklarını açıklamak istememişlerdir. Konuyla ilgili ifadeler ise şu şekildedir; a7: “Bilgiyi hızlı ulaştırabiliyorum.”, d18: “Önemli konularda paylaşım yapıyorum.”, k1: “Eğitim sayfalarında paylaşılan soruları cevaplıyorum.”. Twitter incelendiğinde derse yönelik hiç paylaşım yapılmadığı, ders dışında ise dışadönük ve içedönük birer öğrencinin paylaşım yaptıkları görülmektedir. Yapılan paylaşımlar ise haber paylaşımlarıdır (i12, d17). Bu konuda az paylaşım yapıldığını belirttikleri için çoğu öğrenci paylaşımları ile ilgili açıklamaya girmemiştir. Blogları ise bir dışadönük öğrenci



derse yönelik bilgi paylaşımında, bir yeniliğe kapalı öğrenci ise ders dışında bilgi paylaşımı yapmak için kullanmaktadır. Yeniliğe kapalı olan bu öğrencinin k5: "...sorunu çözüyorum ve bu sorunu dağıtıyorum, paylaşıyorum. Hem normal hayatımda hem Twitter'da Facebook'ta paylaşıyorum. Ama paylaşma şeklim direk blogların sitesini koyuyorum Facebook'a.." ifadesinden ise bloglarda yer alan ya da sıfırdan hazırlanan bilgilerin sayfa adreslerinin Facebook ve Twitter'da da paylaşılabilceği, dolayısıyla birden fazla aracın bu şekilde birlikte kullanılabilceği düşünülmektedir. Wikipedia incelendiğinde dışadönük ve yeniliğe açık birer öğrencinin ders dışında bilgi paylaşımı için kullandıkları, ancak derse yönelik hiçbir şekilde kullanılmadığı görülmektedir. Bu konuda yeniliğe kapalı bir öğrenci ise bu aracı kullanmama sebebini k5: "Ekleme yapmak zor. Yazar olmak gerekiyor." şeklinde ifade etmiştir. Youtube'u ise dışadönük, içedönük ve yeniliğe açık birer öğrenci kullandıklarını belirtirken yeniliğe kapalı hiçbir öğrenci bu aracı bilgi paylaşımında kullanmamaktadır. Bu öğrenciler arasında içedönük ve yeniliğe açık öğrenciler söz konusu aracı derse yönelik bilgi paylaşımında kullanırken ders dışında kimse kullanmamıştır. Öğrenciler ayrıca bu aracı bir ya da en fazla birkaç defa kullandıklarını bir diğer deyişle sürekli kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Instagram'a bakıldığında bu aracın sadece yeniliğe açık öğrencilerce ders dışında bilgi paylaşımı için kullanıldığı göze çarpmaktadır. Forumlar da aynı şekilde çoğunlukla yeniliğe açıklarca ders dışında bilgi paylaşımı için kullanılmakta, buna ek olarak bir içedönük öğrenci tarafından da aynı amaçla tercih edilmektedir. Bunlara ek olarak a8, a9, i11 kod isimli öğrencilerce "Sorunlara çözüm yazıyorum" ifadeleriyle forumların ders sürecinde de yaşanan sorunlar için bir çözüm ortamı oluşturabileceği söylenebilir. Yine burada her öğrencinin katılım sağlamayabileceği göz önüne alınmalıdır. Dropbox'ı tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerden kullananlar bulunmakta, bu öğrencilerden dışadönük ve yeniliğe kapalı öğrenciler derse yönelik, dışadönük, yeniliğe açık ve yeniliğe kapalı öğrenciler ders dışında bu araç ile bilgi paylaşımı yapmaktadırlar. Bu konuda, elde edilen ifadelerle göre Dropbox ödev göndermede (k4, d18, d19), yüksek boyutlu dosya paylaşımında (i11, d18) kullanılmaktadır. Bir öğrenci ise a6 "Bilgi paylaşımı pratik ve hızlı oluyor." ifadesiyle Dropbox'ı kullanma sebebini açıklamıştır. Google Drive'ı sadece yeniliğe açık öğrenciler arasından kullananlar bulunmakta ve öğrenciler bu aracı hem derse yönelik bilgi paylaşımında hem de ders dışında bilgi paylaşımında kullanmaktadırlar. Google Plus'ı ise yeniliğe açık iki öğrenci ders dışında bilgi paylaşımı için kullanmaktadır. Bu konuda a7: "Google plus'ı bilgi paylaşımı, kitap, şiir paylaşımı yapıyorum. Edebiyatla ilgileniyorum çünkü." açıklamalarıyla ilgi alanlarını sosyal bir ortamda bu şekilde yansıtabildiğini belirtmiştir. Academia ve Vine ise bilgi paylaşımında kullanılmamaktadır.

Araştırmada elde edilen bulgulara yönelik tartışma sonuç ve öneriler aşağıda yer almaktadır.

#### 4. Tartışma ve Sonuç

Web 2.0 getirdiği yeniliklerle birlikte bireylerin sosyal hayatında önemli bir yer tutmakta ve öğrenme biçimlerini etkilemektedir. Bu araştırmada Web 2.0'in dışadönüklük ve yeniliğe açıklık açısından kullanım tercihleri ve bu durumun eğitim üzerindeki etkisine yönelik literatürdeki boşluğu doldurmak amaçlanmıştır. Çalışma Web 2.0'in hangi

araçlarının kullanıldığı ve bu araçların bireylerin sosyal yaşantıları ile eğitim süreçlerine katkılarını ortaya çıkarmaktadır.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre dışadönük, içedönük, yeniliğe açık ve yeniliğe kapalı öğrencilerin her birinin sosyal medya araçlarının kullanımı bakımından farklı tercihleri olduğu görülmüştür. Alan yazındaki bazı araştırma sonuçlarına da paralel olarak dışadönüklerin Facebook'u sıklıkla kullandıkları (Gosling ve ark., 2011; Ryan & Xenos, 2011), Facebook'ta boş vakitlerini değerlendirdikleri ve iletişim için Facebook'u özellikle tercih ettikleri (Bachrach ve ark., 2012; Back ve ark., 2010; Seidman, 2013; Quercia ve ark., 2011) görülmektedir. Dışadönüklerin sosyalliğini artıran Facebook aynı zamanda derse yönelik bilgi elde etme ve bilgi paylaşımında da kullanılmaktadır. Ancak bilgi paylaşımından daha ziyade bu aracın derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşmada kullanıldığı görülmektedir. Bu bulgu Hughes ve arkadaşlarının (2012) dışadönüklerin Facebook'u bilgiye ulaşmak için kullandıklarına yönelik elde ettikleri araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Bu bulguların yanı sıra dışadönükler çoğunlukla Facebook'un sosyal hayatlarını olumlu etkilediğini ve bu aracı sosyalleşmede kullandıklarını belirtmişlerdir (Bugay ve Korkut-Owen, 2016; Ross ve ark., 2009). Skues ve arkadaşları (2012) ise araştırmalarında dışadönüklükle Facebook kullanımı arasında bir ilişki bulamazken mevcut araştırmada diğer kişilik özelliklerine göre ve toplam alt grup katılımcı sayısına göre en fazla dışadönüklerin bu aracı sıklıkla kullandığı, bu araç ile sosyalleştiği ve bilgiye ulaşmada bu aracı kullandıkları bulgusu elde edilmiştir. Araştırmada dışadönüklerin bir diğer Web 2.0 aracı olan Twitter'ı da sıklıkla kullandıkları (Bachrach ve ark., 2012; Bugay ve Korkut-Owen, 2016; Dal ve Dal, 2014; Quercia ve ark., 2011), ve bu aracın araştırmada yer alan öğretmen adaylarının sosyal hayatlarını çoğunlukla olumlu etkilediği görülmüştür. Ancak dışadönükler bu aracı derse yönelik bilgi edinmede veya bilgi paylaşımı yapmada hiç kullanmamaktadırlar. Ders dışında ise haber ya da KPSS ile ilgili bilgi takibi yapabilmek için kullanılmaktadır. Çalışmada dışadönüklerin Twitter'ı bilgiye ulaşmak için kullanmaları bulgusunun aksine Hughes ve arkadaşları (2012) çalışmalarında dışadönüklerin bu aracı aynı amaçla kullanmayı tercih etmedikleri bulgusunu elde etmişlerdir. Bunlara ek olarak Twitter'daki bilgilere her zaman güvenilmemektedir. Bilgi paylaşımını ise ders dışı konularda sadece bir kişi yapmaktadır. Araştırmada dışadönüklerden bazıları blogları ders dışında bilgiye ulaşmak için kullanırken derse yönelik bilgi edinmede hiç kullanmamaktadır. Bloglar dışadönüklerin sosyal hayatını ise etkilememektedir. Dışadönükler Youtube'u eğlence amaçlı olarak, derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşmada nadiren kullanmakta ve bu araç sosyal hayatlarını olumlu etkilememektedir. Dışadönüklerce sıklıkla kullanılan Instagram çoğunlukla fotoğraf paylaşımı, nadiren anı paylaşımı ve kişileri takip için kullanılmaktadır. Bu araç bilgiye ulaşma ya da paylaşımında bulunmada ise dışadönüklerce hiç kullanılmamaktadır. Vikipedi dışadönüklerce az kullanılırken tercih edilme sebepleri arasında derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşma ve derse yönelik bilgi paylaşımında kullanılması bulunmaktadır. Dışadönükler forumları ders dışında bilgiye ulaşma ve eğlence amaçlı olarak nadiren kullanmaktadırlar. Dışadönüklerin sosyal hayatları ise

forumlardan etkilenmemektedir. Son olarak Dropbox dışadönüklerce sadece ödev alma ve ödev göndermede kullanılmaktadır.

Araştırmada diğer kişilik özelliklerinden içedönük olan öğrencilerin Web 2.0 kullanım tercihlerine bakıldığında Facebook'un içedönük öğrencilerce sıklıkla kullanıldığı görülmüştür. Öğrencilerin Facebook'u kullanım sebeplerinin ise çoğunlukla derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşma olduğu dikkat çekmektedir. İçedönükler Facebook'u bilgi paylaşımında kullanmamaktadır. Buna ek olarak Facebook içedönüklerin bazılarının sosyal hayatlarını olumlu etkilerken bir kişinin sosyal hayatını zamanını aldığı için olumsuz etkilemektedir. Twitter ise içedönüklerin bazıları tarafından kullanılmakta ve sosyal hayatlarını az miktarda olumlu etkilemektedir. Olumsuz olarak ise bir kişiye göre çok kullanıldığında ruh hali bozulmaktadır. Bilgiye yönelik ise sadece ders dışında bilgiye ulaşma ve paylaşımı konusunda kullanılmaktadır. İçedönükler Twitter'ı çoğunlukla haber takibi ve KPSS'ye yönelik bilgi takibi için kullanırken bilgi paylaşımında ise bir öğrenci haber paylaşımı için kullanmaktadır. Bloglar, Twitter ve Facebook'tan farklı olarak içedönüklerin sosyal hayatını etkilememektedir. İçedönüklerin bazıları tarafından kullanılan bloglar sadece ders dışında bilgiye ulaşmak için kullanılmaktadır. Bilgi paylaşımı ise yapılmamaktadır. İçedönükler bir sosyal medya aracı olan Youtube'u hemen hemen hiç kullanmamaktadır. Aracın içedönüklerce kullanımı ise sadece derse yönelik bilgiye ulaşma ve eğlence amaçlı video izleme şeklindedir. Diğer bir Web 2.0 aracı olan Instagram da içedönüklerin bazılarınca kullanılmaktadır. Sosyal hayatlarını hemen hemen hiç etkilemeyen Instagram içedönüklerce derse yönelik bilgiye ulaşma ya da bilgi paylaşımında kullanılmazken sadece ders dışında bilgiye ulaşmada nadiren kullanılmaktadır. Forumlar ise içedönüklerce az kullanılırken sosyal hayatlarını da az miktarda etkilemektedir. İçedönükler bilgiye ulaşmada forumları hiç kullanmazken az miktarda da olsa derse yönelik bilgi paylaşımında kullanılmaktadır. Son olarak Dropbox içedönüklerce hemen hemen hiç kullanılmazken sosyal hayatlarını çok az etkilemektedir. Bilgiye ulaşmada hiçbir şekilde kullanılmayan Dropbox ders dışında bilgi paylaşımında bazıları tarafından kullanılmaktadır. Bu bulgulara paralel olarak bir araştırmada içedönükler sosyal medya araçlarını sosyalleşmek için fazla kullanmamaktadırlar (Ebeling-Witte, Frank & Lester, 2007; Lu & Hsiao, 2010)

Araştırmada yeniliğe açık öğrencilerin de tıpkı diğer kişilik tipleri gibi Facebook ve Twitter'ı sıklıkla kullandıkları (Dal ve Dal, 2014) bulgusu elde edilmiştir. Öncelikli olarak ders dışı ve derse yönelik bilgiye ulaşmada kullanılan Facebook, boş zaman geçirme için de kullanılabilir. Buna ek olarak Facebook bazı öğrencilerce ders dışında bilgiye ulaşmada da kullanılmaktadır. Facebook'tan farklı olarak Twitter sıklıkla ders dışında bilgiye ulaşma ve bilgi paylaşımı için kullanılmaktadır. Ancak bu sonucun aksine Hughes ve arkadaşları (2012) yeniliğe açıkların Twitter'ı bilgiye ulaşmada kullanmadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Buna ek olarak bu araç düşünceleri paylaşma ve ilgili makamlara ulaşma için kullanılmaktadır. Son olarak Facebook ve Twitter yeniliğe açık öğrencilerin sosyal hayatlarını genel olarak olumlu etkilemekte ancak yanlış anlaşılmalara ve sosyal hayattan uzaklaştırma gibi meselelerden dolayı olumsuz da etkileyebildikleri görülmüştür. Forumları da sıklıkla kullanan yeniliğe açık öğrenciler bu aracı ders dışında bilgiye ulaşma ve paylaşım yapmak için kullanılmaktadırlar. Yeniliğe açık öğrenciler bu

aracı daha sık olarak derse yönelik bilgi paylaşımı konusunda da tercih etmektedirler. Sosyal hayatları ise bu araçtan fazla etkilenmemektedir. Diğer bir araç olan Instagram fotoğraf paylaşımı için kullanılmakta ve bu durum öğrencilerin sosyal hayatlarını sık olmasa da hem olumlu hem de olumsuz etkileyebilmektedir. Öğrencilerin hepsi olmasa da genel olarak tercih edilen Instagram derse yönelik bilgiye ulaşma ve bilgi paylaşımında kullanılmaktadır. Bunun yanında ders dışında bilgiye ulaşmada da kullanılmaktadır. Benzer olarak Youtube da tercih edilen araçlar arasında yerini almakta ve paylaşılan videolara yorum geldiğinde sosyal hayatı olumlu etkileyebilmektedir. Çoğunlukla eğlence amaçlı video izlemek için tercih edilen bu araç ders dışında bilgiye ulaşma ve derse yönelik bilgi paylaşımında kullanılabilir. Yeniliğe açıklarca kullanılan bir diğer araç olan Vikipedi ise derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşmada kullanılırken bilgi paylaşımında hiç kullanılmamaktadır. Bilgiye ulaşmada bu araç çoğunlukla ödev kapsamında kullanılmaktadır. Bu yüzden bu araç ders kapsamında ödev süreçlerine katkıda bulunması için önerilebilir. Hem derse yönelik hem de ders dışında bilgiye ulaşma ve bilgi paylaşımında kullanılan Google Drive öğrencilerin ödevleri için karşılıklı dosya paylaşımlarında yardımcı bir araç niteliğindedir. Bu sayede sosyal hayatı da olumlu etkileyebilmektedir. Yeniliğe açık öğrencilerce kullanılan bir diğer araç olan blog derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşmada az kullanılırken bilgi paylaşımında hiç kullanılmamaktadır. Buna ek olarak bu araç sosyal hayatı hemen hemen hiç etkilememektedir. Az da olsa nerede ne yapılacağı hakkında fikir vermesi ise dikkat çeken bir yönüdür. Google Plus, Academia, Spotify, çeşitli wikiler ve Dailymotion siteleri ise sadece yeniliğe açıklarca ve çok az sayıda kullanılmaktadır. Yine de bu sonuç yeniliğe açıkların kişilik özelliklerini yansıtır nitelikte farklı araçları keşfederek kullanma eğiliminde olduklarını göstermektedir. Bu da ders süreçlerinde yeniliğe açık öğrencilerin farklı veya yeni araçları kullanmada sorun yaşamayacağını göstermektedir. Bunlar arasında Google Plus derse yönelik-ders dışında bilgiye ulaşma ve ders dışında bilgi paylaşımında kullanılmaktadır. Bu paylaşımlar daha ziyade kitap ve şiir paylaşımı şeklindedir. Bu paylaşımlarla Google Plus sosyal hayatı olumlu yönde etkileyebilmektedir. Derse yönelik akademik makaleler için bilgiye ulaşma imkânı sağlayan Academia ise bilgi paylaşımında kullanılmamaktadır. Bu site sosyal hayatı ise hiç etkilememektedir. Müzik dinlemek için kullanılan Spotify ve Video izlemek için kullanılan Vine ise yeniliğe açıkların sosyal hayatını etkilemediği gibi bilgiye ulaşma ve bilgi paylaşımı konusunda da tercih edilmemektedir.

Araştırmada yeniliğe kapalı öğrencilere bakıldığında ise bu öğrencilerin tamamının Facebook'u kullandığı görülmektedir. Ancak yine de bazı öğrenciler bu aracı sık kullanmayı tercih etmediklerini ifade etmişlerdir. Facebook yeniliğe kapalılarca boş zaman geçirmek için nadiren kullanılırken en fazla derse yönelik bilgiye ulaşmada kullanılmaktadır. Bunu yanında ders dışında bilgiye ulaşma ve derse yönelik bilgi paylaşımında da kullanılmaktadır. Facebook yeniliğe kapalıların sosyal hayatlarını ise çoğunlukla olumlu etkilemektedir. Bir diğer araç olan Twitter yeniliğe kapalıların bazıları tarafından sadece düşüncelerini paylaşma ve ders dışında bilgiye ulaşma amacıyla

kullanılmaktadır. Bu araç sosyal hayatlarını ise olumlu etkilemektedir. Instagram yeniliğe kapalılarca fotoğraf paylaşımı ve fotoğraflara bakmak için kullanılırken bu ortamlar az da olsa derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşmak için de kullanılmaktadır. Bu araç sosyal hayatı ise yine az miktarda hem olumlu hem de olumsuz etkileyebilmektedir. Blog ise bazı yeniliğe kapalılarca ders dışında bilgiye ulaşma ve bilgi paylaşımında kullanılabilir. Sosyal hayat ise blogdan etkilenmemektedir. Benzer olarak yeniliğe kapalıların sosyal hayatını etkilemeyen Youtube derse yönelik ve ders dışında bilgiye ulaşmada kullanılırken bilgi paylaşımında kullanılmamaktadır. Forumlar ise sadece araştırma amaçlı ve az kullanılmaktadır. Son olarak paylaşım araçlarından olan Dropbox yeniliğe kapalılarca az miktarda ödev almada ve ödev göndermede kullanılmaktadır.

Yukarıda yer alan bilgiler genel anlamda incelenecek olunursa öğrenci tercihlerinin ortak noktalarının Facebook, Twitter ve Instagram uygulamaları olduğu anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle sosyalleşme konusunda girişken olan veya olmayan, yeniliğe açık olan veya olmayan tüm öğrenciler bu uygulamaları sıklıkla tercih etmişlerdir. Buradan hareketle eğitim ortamlarında bir öğretmenin derse yönelik aktivitelerde Facebook, Twitter ya da Instagram'ı rahatlıkla kullanabileceği düşünülmektedir. Araştırmaya göre fazla tercih edilmeyen araçlar ise Google Plus, Academia, Spotify, LinkedIn, Swarm, wikiler, Vine ve Dailymotion'dur.

Kullanım tercihlerine bakıldığında öğrencilerin genel olarak Facebook ve Youtube'yu boş zaman geçirmek ve eğlenmek, Twitter'ı düşüncelerini paylaşmak, Blog ve forumları ihtiyaç duydukları bilgiye ulaşmak, Instagram'ı fotoğraf paylaşmak, Dropbox ve Google Drive'ı karşılıklı dosya paylaşımı için, kullandıkları görülmüştür. Web 2.0 araçlarının öğrencilerin sosyal hayatlarını etkileme durumuna bakıldığında ise en fazla öne çıkan araçların Facebook ve Twitter olduğu görülmüştür. Öğrencilerin bu araçları kullanım tercihlerine yönelik verdikleri ifadelerden elde edilen bulgulara göre Twitter öğrencilerin bir konuda görüşlerini almada, blog öğrencilerin edebi yönlerini geliştirmede, Youtube ise sözel olarak anlaşılmayan konuları görsel olarak anlatımla desteklemede kullanılabilir.

Araştırmada öğrencilerin eğitim süreçlerinde bilgiye ulaşma amacıyla Web 2.0 kullanım tercihlerine genel olarak bakıldığında ise tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerin çoğunluğunun Facebook'u derse yönelik bilgiye ulaşma amacıyla kullandığı görülmektedir. Web 2.0 araçları içinde, derse yönelik bilgiye ulaşmada, hiç tercih edilmeyen araçlar ise Twitter, forum, Google Plus ve Vine olmuştur. Konuya kişilik özellikleri açısından bakıldığında dışadönüklerin derse yönelik bilgiye ulaşmak için Facebook'un yanında Vikipedi, Youtube ve Dropbox'ı kullanırken içedönükler ise derse yönelik bilgi elde etmede sadece Facebook ve Youtube'yu kullanmaktadırlar. Konuya yeniliğe açıklık açısından bakıldığında derse yönelik bilgiye ulaşmada yine Facebook'un yanında Blog, Vikipedi, Instagram ve Google Drive'ı yeniliğe kapalılar ise Facebook, Vikipedi, Youtube, Instagram ve Dropbox'ı kullanmaktadırlar. Görüldüğü gibi farklı Web 2.0 araçlarının eğitim süreçlerinde kullanım tercihleri kişilik özelliklerine göre değişim göstermektedir. Bu araçların kullanım amacına bakıldığında ise derse yönelik bilgiye ulaşmada en fazla tercih edilen Facebook'un derse yönelik duyuru takibi ve ders gruplarına katılma amaçlı kullanıldığı görülmektedir. Diğer bir araç olan blog ise sadece yeniliğe açık öğrenciler tarafından ödev amaçlı kullanılmaktadır. Buradan anlaşılmaktadır

ki ders amaçlı kullanım söz konusu olduğunda bloglar sadece yenilik ya da farklılık arayan öğrencilere hitap etmektedir. Blogların ders dışında ise tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerce kullanımı söz konusudur. Vikipedi'nin kullanım tercihleri incelendiğinde içedönüklerin bu aracı ders amaçlı hiç kullanmadıkları diğer kişilik özelliklerine sahip öğrencilerin ise ders için kullandığı görülmektedir. Genel olarak bakıldığında bilgiye ulaşmak için tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerden Facebook, Twitter, Blog, Vikipedi, Youtube, Instagram ve Dropbox'ı kullananların bulunduğu görülmektedir. Ders dışında ise Facebook, Twitter ve blogları tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerden bilgiye ulaşmak için tercih edenler bulunmaktadır. Bunların yanında bu araçlardan bloglar, Instagram ve Dropbox derse yönelik bilgiye ulaşmada çok az kullanıma sahiptir. Araştırmada bunlardan başka Facebook'ta daha önce bir ya da daha fazla derste oluşturulan ders gruplarına, tüm kişilik özelliklerine sahip öğrencilerce katılımın sağlandığı görülmüştür. Böylelikle ders sürecinde ders grupları oluşturma ve bu gruplarda derse yönelik bilgiler sunmak için Web 2.0 araçlarından Facebook'un eğitim ortamlarında kullanılabilmesi düşünülmektedir. Ancak sadece bilgi takibinin yapılması amaçlanıyorsa Twitter da kullanılabilir. Öğrenciler bu sosyal medya aracını kullanarak fazla paylaşım yapmadıkları için onlardan derse yönelik bilgi paylaşımlarını bu araç aracılığıyla yapmalarının beklenmesi yerinde olmayacaktır. Öğrenciler Vikipedi'yi ise ödev araştırması için kullanmaktadırlar. Araştırmada elde edilen bir başka sonuç, yeniliğe kapalı olan öğrencilerin Google Drive ve Google Plus'ı kullanmayı hiç tercih etmemiş olmalarıdır. İçedönüklerin ise Google Plus'ı hiç kullanmadığı görülmektedir. Bu yüzden popüler olduğu bilinen ancak bazı kişisel özelliklere sahip öğrencilerin hiç tercih etmediği bu araçların eğitim ortamlarında kullanılması, katılımın sağlanamaması sebebiyle ders sürecinin ilerleyişini olumsuz etkileyebilir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin, bir bilgiye ulaşması ya da araştırma ödevlerinde kullanmaları için bloglar ve Vikipedi'ye yönlendirilmeleri önerilebilir. Toplum içerisinde popüler olduğu düşünülen Youtube ve forumlar ise yeniliğe kapalı öğrencilerce bilgiye ulaşmak için hiç kullanılmamaktadır. Bu sebeple eğitimcilerin bilgi verme amaçlı kullanılmak üzere Youtube ve forum sitelerini kullanırken yeniliğe kapalı öğrencilerin durumu göz önüne alınmalıdır. İçedönüklerde ise bu durum Instagram için geçerlidir. Konuyla ilgili yapılan bir araştırmaya göre ise en fazla dışadönüklerin bilgi vermek için blog kullandığı görülmüştür (Stefanone & Jang, 2007).

Öğrencilerin bilgi paylaşımına yönelik tercihlerine bakıldığında Web 2.0 araçları arasında Facebook ve Twitter'in en başta geldiği ve tüm kişilik özelliğine sahip öğrenciler arasında bu amaçla kullananların bulunduğu görülmüştür. Bunun dışındaki Web 2.0 araçlarının ise bilgi paylaşımında çok az kullanıldığı görülmektedir. Diğer sosyal medya araçlarına bakıldığında dışadönük olan öğrencilerin bilgi paylaşımı için blog, Youtube ve Dropbox'ı kullanmayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Yeniliğe açık öğrenciler ise bilgi paylaşımında Vikipedi, Youtube, forum ve Dropbox'ı kullanmaktadırlar. Bunlara ek olarak Lynn ve arkadaşlarının (2017) bulguları ile aynı doğrultuda dışadönük ve yeniliğe açık öğrenciler Web 2.0 araçlarını kullanırken bilgi paylaşımını en fazla gerçekleştiren

kişilik tipleridir. İçedönük öğrenciler ise Vikipedi, Youtube, forum ve Dropbox'ı kullanmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Derse yönelik bilgi paylaşımı ise dışadönüklerce Dropbox, yeniliğe açıklarca forum ve Google Drive olarak kullanımı haricinde fazla kullanılmaması dikkat çekmektedir.

Son olarak Web 2.0 araçlarının öğrencilerin sosyal hayatlarını etkilemesi konusu incelendiğinde ise bu araçların hem olumlu hem de olumsuz yönden etkilere sahip olduğu görülmüştür. Öğrenciler arasında genel olarak dışadönük ve yeniliğe kapalı öğrencilerin sosyal hayatlarının Facebook'tan olumlu etkilendiği, bunun aksine yeniliğe açık öğrencilerin olumsuz etkilendiği görülmüştür. Twitter ise Facebook'a göre daha az olumlu etkilere sahip olmaktadır. Buna ek olarak öğrenciler arasında yeniliğe kapalı olanlar arasında az sayıda da olsa Twitter'ın sadece olumlu etkilediği yanıtını vermişlerdir. Twitter'ın en fazla olarak ise dışadönüklerin sosyal hayatlarını olumlu etkilediği görülmüştür. Bunun yanında Facebook ve Twitter'ın genelde iletişim için kullanıldığı sonucuna bakılarak öğretmen-öğrenci arasındaki hızlı ve anlık iletişimin sağlanabilmesi açısından bu araçların derste kullanılabilceği düşünülmektedir. Örneğin bir sonraki derste yapılması gerekenlerin duyurulması, dersin konusu hakkında bilgi verilmesi, dersle ilgili bir öğrenciye hemen ulaşmak gerektiğinde Facebook (İşman ve Albayrak, 2014; Şahin ve Şahin, 2016; Kalafat ve Gökaş, 2011; Kayri ve Çakır, 2010; Roblyer ve ark., 2010) ve Twitter (Chawinga, 2017; Sterling ve ark., 2017; Şahin ve Şahin, 2016; Veletsianos, 2012) etkili araçlar olacaktır. Özellikle grup oluşturarak ortak bir çalışma yürütülmesi istendiğinde Facebook bu ihtiyaca cevap verebilecek bir araç niteliğindedir. Ancak yine de bu ortamlarda paylaşılanların yanlış anlaşılabilceği ve bu ortamların kullanımının çok zaman aldığı sonucu göz önünde bulundurulursa öğrencilerin bu ortamı kullanırken doğru yönlendirilmeleri gerektiği düşünülmektedir. Diğer araçlar ise Facebook ve Twitter'a göre öğrencilerin sosyal hayatlarını çok daha az etkilemektedir. Bu araçlar arasında yeniliğe açık bir öğrenci blog sayesinde nerede nasıl davranabileceğine dair bilgi edindiğini içedönük bir öğrenci ise Vikipedi'den öğrendiği bilgilerle arkadaşları arasında bilgi alışverişi yapabildiğini belirtmiştir. Blog ve Vikipedi dışadönük öğrencilerin sosyal hayatlarını ise hiçbir şekilde etkilememektedir. Bu bulgunun aksine Chen ve Morawitz (2017) araştırmalarında dışadönüklerin blogları sosyalleşmek için kullandıkları sonucunu elde etmişlerdir. Vikipedi ayrıca yeniliğe açık öğrencilerin sosyal hayatlarını da etkilememektedir. Buna göre Facebook ve Twitter sohbet ortamları oluştururken, Blog ve Vikipedi'nin, içerdikleri bilgiler sayesinde, dışadönük ve yeniliğe açık öğrencilerin aralarındaki iletişimi geliştirebildiği anlaşılmaktadır. Web 2.0 araçları arasında Youtube içedönük ve yeniliğe kapalı öğrencilerin sosyal hayatlarını etkilemezken az sayıda dışadönük ve yeniliğe açık öğrencinin sosyal hayatını olumlu yönde etkilemektedir. Bu öğrenciler arasında dışadönük bir öğrenci videolarla karaoke yaparak sosyalleştiğini, yeniliğe açık iki öğrenci ise kendi hazırladıkları videolara gelen yorumların sosyal hayatını etkilediğini belirtmiştir. Instagram ise az sayıda da olsa tüm kişilik özelliklerinden olan öğrencilerin sosyal hayatlarını etkilemektedir. Forumlar sadece yeniliğe açık bir öğrencinin sosyal hayatını olumlu etkilerken dropbox ise sadece içedönük bir öğrencinin sosyal hayatını etkilemektedir. Ancak bu öğrenci olumlu ya da olumsuz etkisi hakkında bilgi vermemiştir.

Görüldüğü gibi Web 2.0 araçlarının kullanım tercihleri ve eğitime sağladığı katkılar kişilik tiplerine göre farklılaşmaktadır. Bu bağlamda elde edilen sonuçlar yukarıda tartışılmıştır. Araştırma sonuçlarından yola çıkılarak tartışmada sunulmuş olan öneriler ise aşağıda genel olarak özetlenmiştir.

## **5. Öneriler**

Araştırma sonuçları incelendiğinde şu öneriler geliştirilmiştir; Dışadönük ve yeniliğe açıklar en fazla Web 2.0 aracı kullanımına sahiptirler. Dışadönükler sosyal anlamda bu araçları sıklıkla kullanırken yeniliğe açıklar farklı araçları kullanmaya eğilim göstermektedirler. Buna karşın içedönükler sosyal anlamda etkin olmazken yeniliğe kapalılar farklı araç kullanımı konusunda girişken değildirler. Buna göre öğretmenler derslerde Web 2.0 araçlarını kullanırken öğrencilerin farklı kişilik özelliklerine sahip olduğunu göz önünde bulundurmalı ve sınıfın genel durumunun, kullanılmak istenen araca uygun olup olmadığına karar vermelidirler. Bu konuda hangi aracın hangi amaçlarla kullanılabilceği bilgisi yukarıda ayrıntılı olarak verilmiştir. Bunun yanında sosyal ilişkilere zarar verebilecek ortamların oluşmaması için önlemler alınması gerekmektedir. Web 2.0 araçları arasında özellikle Facebook ve Twitter gibi sık kullanılan araçlar, bir sınıfa duyuru yapma ya da bilgi paylaşımında bulunmak için uygun görülmektedir. Ancak Google Plus, Academia, LinkedIn ve Dailymotion gibi adı duyulmuş ancak sık tercih edilemeyen araçlar ise sınıf içi bütünlüğü olumsuz etkileyebileceği için öğrencilerin bu araçlara olan ilgisi göz önüne alınarak kullanılmalı ya da hiç tercih edilmemelidir. Bunlara ek olarak her aracın kendine özgü farklı kullanımı ve kişilik tiplerince tercihi söz konusudur. Bu yüzden amaca en uygun olan ve çoklu kişilik tiplerini karşılayabilen bir araç ya da farklı kişilik tiplerine hitap eden ve farklı amaçları karşılayabilecek birden fazla araç kullanımı önerilmektedir.

---



## **Computer Education and Instructional Technologies Department Students' Web 2.0 Tools Use Cases According to Personality Types**

### **Extended Abstract**

Today, the rapidly developing information and communication technologies and the digital network system reached to a global level, and Web 2.0 has emerged. These environments, where the information can be produced and shared, provide reading and writing functions to the user, besides they support socializing by providing sharing and allows thinking together with ease of use. Thanks to these possibilities offered by Web 2.0, it also possible to take education in the internet environment. However, these environments, despite their various benefits, are not being used especially in university environments for communicating with students, providing them a cooperative environment and instructing. When the literature is examined, it is seen that there are studies to reveal the benefits of some web tools and to evaluate their use in educational processes or to determine which tool is being used by which individuals with which type of personality. In this study, it is aimed to explain the use of which tools appeal to which kind of students by revealing the Web 2.0 usage trends among university students with extroverted-introverted and open to innovation-closed to innovation personality types.

In terms of execution of semi-structured interviews, the research has been conducted qualitatively in accordance with phenomenology pattern. Before the interviews, a scale has been used in the study to determine whether the interviewee has two of five factors; Extraversion-Introversion and Openness-closeness to innovation characteristics. This scale is the personality test developed by Bacanlı et al. (2009) based on the adjectives of the big five theory. As a result of the implementation of the personality test, semi-structured questions directed in the interviews conducted with the students selected according to personality types to get their views about Web 2.0 tools. With these questions, it was aimed to determine which type of students prefer what kind of tools and how are they socially influenced by these tools and how they prefer to use them to receive and give information.

The research study group consists of 22 3rd-year students at Sakarya University, Department of Computer Education and Instructional Technologies in the 2014-2015 spring semester. The characteristics of these students are 5 introverted, 5 extroverted, 6 open to innovation and 6 close to innovation. These students have been chosen with the purposive sampling method as they show the desired characteristics among 30 students subjected to personality test based on adjectives. Content analysis technique has been used to analyze the data obtained in the research. After the data obtained as voice recording written out, the participants' discourse has been expressed sentences or words in a meaningful encoding. The social media tools obtained with questions have been written under the previously designated themes and the generated code is placed at the opposite of the respective tools. Then, those repeating these codes have been written near the corresponding codes. To ensure reliability, the same codes has been coded again twice a month apart by the same researcher. To ensure plausibility (internal validity), the prepared codes have been revised

---

by two field specialists. Finally, the obtained tables have been regenerated and finalized according to a specific classification and interpreted.

According to the results obtained in the research, the most preferred ones among the Web 2.0 tools have been expressed as Facebook, Twitter, and Instagram. When Web 2.0 usage preferences are generally evaluated, it is seen that most of the students of all personality types use Facebook to reach the information related to courses. But Twitter, forums, Google Plus and Vine are the tools that are never preferred to reach the information related to courses. From the perspective of personality characteristics, extroverted personality types use Wikipedia, YouTube, and Dropbox in addition to Facebook, while introverts use only Facebook and YouTube to access to information. When the subject is evaluated from the perspective of openness, the students who are open to innovation use Blogs, Wikipedia, Instagram and Google Drive to reach the information in addition to Facebook; while those who are close to innovation use Facebook, Wikipedia, YouTube, and Dropbox. As is seen, the preferences to use Web 2.0 tools in education changes according to the personality characteristics. In general, there are students using Facebook, Twitter, Blog, Wikipedia, YouTube, Instagram, and Dropbox in all personality characteristics. There are students who prefer Facebook, Twitter, and blogs to reach the extracurricular information from all personality characteristics. In addition, blogs, Instagram and Dropbox have the least usage to reach information.

When the students' preferences to share information are evaluated, it is seen that Facebook and Twitter are the uppermost Web 2.0 tools and there are students using them for this purpose from all personal characteristics. The other Web 2.0 tools are used very rare to share information. Looking at other social media tools, it is seen that extroverted students prefer to use blogs, YouTube and Dropbox to share information. The students who are open to innovation use Wikipedia, YouTube, forums and Dropbox to share information. In addition, the students who are extroverted and open to innovation is the personality type who share information at most while using Web 2.0 tools. Introverted students have indicated that they preferred to use Wikipedia, YouTube, forums and, Dropbox. Except for the use Dropbox by extroverts, and forum and Google Drive by those who are open to innovation, it interesting that Web 2.0 tools are not frequently used to share information related to courses.

According to the research findings, when using Web 2.0 tools in courses, teachers should consider that students have different personality characteristics and they should decide whether the general condition of the class is appropriate for the tools intended to be used. In addition, measures should be taken to prevent the environments that may harm social relations. The frequently used Web 2.0 tools such as Facebook and Twitter, in particular, look useful to make an announcement to a class or to share information. Known, but not frequently used tools like Google Plus, Academia, LinkedIn and Dailymotion may affect the integrity of the class in a negative way, these tools should be used according to the students' interest or they shouldn't be preferred. In addition, each tool has a unique use and

---

preference by different personality types. Therefore, the use of one tool that is the most appropriate for the purpose and can meet multiple personality types or the use of different tools suitable for different personality types and can meet different purposes.

## Kaynaklar/References

- Acar, A. S., & Polonsky, M. (2007). Online social networks and insights into marketing communications. *Journal of Internet Commerce*, 6(4), 55-72.
- Adalı, S., & Golbeck, J. (2014). Predicting personality with social behavior: A comparative study. *Social Network Analysis and Mining*, 4(1), 1-20.
- Adcock, L., & Bolick, C. (2011). Web 2.0 tools and the evolving pedagogy of teacher education. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 11(2), 223-236.
- Akgün, Ö. E., Babur, A., & Albayrak, E. (2016). Effects of lectures with powerpoint or prezi presentations on cognitive load, recall, and conceptual learning. *International Online Journal of Educational Sciences*, 8(3), 1-11.
- Ata, A. ve Atik, A. (2016). Alternatif bir eğitim-öğretim ortamı olarak video paylaşım siteleri: Üniversitelerdeki Youtube uygulamaları. *Social Sciences*, 11(4), 312-325.
- Atıcı, B. ve Yıldırım, S. (2010, Şubat). *Web 2.0 uygulamalarının e-öğrenmeye etkisi*. XII. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulan bildiri, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Bacanlı, H., İlhan, T. ve Aslan, S. (2009). Beş faktör kuramına dayalı bir kişilik ölçeğinin geliştirilmesi: Sıfatlara dayalı kişilik testi (SDKT). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 261-279.
- Bachrach, Y., Kosinski, M., Graepel, T., Kohli, P., & Stillwell, D. (2012, June). *Personality and patterns of Facebook usage*. Paper presented 4th Annual ACM Web Science Conference, USA.
- Back, M., Stopfer, J., Vazire, S., Gaddis, S., Schmukle, S., Egloff, B., & Gosling, S. D. (2010). Facebook profiles reflect actual personality, not self-idealization. *Psychological Science*, 1(3), 372-374.
- Baş, T. ve Akturan, U. (2008). *Nitel araştırma yöntemleri: NVivo 7.0 ile nitel veri analizi*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Boulos, M. N. K., Maramba, I., & Wheeler, S. (2006). Wikis, blogs and podcasts: A new generation of Web-based tools for virtual collaborative clinical practice and education. *BMC Medical Education*, 6(41), 1-8.
- Boulos, M., & Wheeler, S. (2007). The emerging Web 2.0 social software: An enabling suite of sociable technologies in health and health care education. *Health, Information and Libraries Journal*, 24(1), 2-23.
- Brown, S. A. (2012). Seeing Web 2.0 in context: A study of academic perceptions. *The Internet and Higher Education*, 15(1), 50-57.
- Bugay, A. ve Korkut-Owen, F. (2016). İletişim becerilerinin yordayıcıları: Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı, benlik saygısı, dışa dönüklük ve cinsiyet. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 542-554.
-

- Butt, S., & Phillips J. G. (2008). Personality and self reported mobile phone use. *Computers in Human Behavior*, 24(2), 346-360.
- Burger, J. M. (2006). *Kişilik* (E. Sarıoğlu, Çev.). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Büyükköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (17. baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Büyükköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (12. baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Castells, M. (2009). *Communication power*. New York: Oxford University Press.
- Chapman, D., & Ortlieb, E. (2015). Pin it!: Maximizing the benefits of video usage in a preservice teacher classroom using Pinterest. In E. Ortlieb & E. H. Cheek (Eds.), *Video reflection in literacy teacher education and development: Lessons from research and practice* (pp. 257-277). UK: Emerald Group Publishing.
- Chawinga, W. D. (2017). Taking social media to a university classroom: Teaching and learning using Twitter and blogs. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 14(3), 1-19.
- Chen, S. W., & Behm-Morawitz, E. (2017). Deciphering blog users: Young adults' personalities, motivations, and perceived importance of blog features. *Information, Communication & Society*, 20(1), 1-13.
- Coddington, M. (2010). *A quick guide to the maxims of new media*. Retrieved January 30, 2010 from <http://markcoddington.com/2010/01/30/a-quick-guide-to-the-maxims-of-new-media/>
- Correa, T., Hinsley, A. W., & De Zuniga, H. G. (2010). Who interacts on the Web?: The intersection of users' personality and social media use. *Computers in Human Behavior*, 26(2), 247-253.
- Dal, N. E. ve Dal, V. (2015). Kişilik özellikleri ve sosyal ağ sitesi kullanım alışkanlıkları: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 144-162.
- Deperlioğlu, Ö. ve Köse, U. (2010, Şubat). *Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı*. 12. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulan bildiri, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Ebeling-Witte, S., Frank, M. L., & Lester, D. (2007). Shyness, internet use, and personality. *CyberPsychology & Behavior*, 10(5), 713-716.
- Ekici, D. I. ve Delen, I. (2016). Web destekli ortamlarda fen ve matematik öğretmen adaylarının paylaştıkları öğretmenlik uygulaması günlüklerinin incelenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 7(2), 440-459.
- Evans, C. (2008). The effectiveness of m-learning in the form of podcast revision lectures in higher education. *Computers & Education*, 50(2), 491-498.
- Genç, Z. (2010, Şubat). *Web 2.0 yeniliklerinin eğitimde kullanımı: Bir Facebook eğitim uygulama örneği*. XII. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulan bildiri, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- Gonzales, L., & Vodicka, D. (2010). Top ten internet resources for educators. *Leadership*, 39(3), 8-37.

- Gosling, S. D., Augustine, A. A., Vazire, S., Holtzman, N., & Gaddis, S. (2011). Manifestations of personality in online social networks: Self-reported Facebook-related behaviors and observable profile information. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14(9), 483-488.
- Göker, G., Demir, M. ve Doğan, A. (2010). Ağ toplumunda sosyalleşme ve paylaşım: Facebook üzerine ampirik bir araştırma. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5(2), 183-206.
- Greenhow, C. (2009). Tapping the wealth of social networks for professional development. *Learning & Leading with Technology*, 36(8), 10-11.
- Greenhow, C., Robelia, B., & Hughes, J. E. (2009). Learning, teaching, and scholarship in a digital age Web 2.0 and classroom research: What path should we take now? *Educational Researcher*, 38(4), 246-259.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F. ve Madran, O. (2010, Aralık). *Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı*. XV. Türkiye'de İnternet Konferansı'nda sunulan bildiri, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Günindi-Ersöz, A. (2016). Üniversite öğrencilerinin Facebook kullanma alışkanlıkları: Sosyoloji bölümü öğrencileri örneği. *Sosyoloji Konferansları*, 53(1), 303-326.
- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 603-634.
- Hughes, D. J., Rowe, M., Batey, M., & Lee, A. (2012). A tale of two sites: Twitter vs. Facebook and the personality predictors of social media usage. *Computers in Human Behavior*, 28(2), 561-569.
- İşman, A. ve Albayrak, E. (2014). Sosyal ağlardan Facebook'un eğitime yönelik etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 129-138.
- Jabamani, V. J., & Senthilnathan, S. (2016, February). *Undergraduate level english language teachers' awareness of Web 2.0 for elt*. Paper presented at National Conference on Higher Education in the Knowledge Age: Techno-Pedagogical Perspectives and Innovations, India.
- Kalafat, Ö. ve Göktaş, Y. (2011, Ekim). *Sosyal ağların yükseköğretimde kullanımı: Gümüşhane Üniversitesi Facebook örneği*. Paper presented at 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, Fırat University, Elazığ.
- Karademir, T. ve Alper, A. (2011, Ekim). *Öğrenme ortamı olarak sosyal ağlarda bulunması gereken standartlar*. Paper presented at 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, Fırat University, Elazığ.
- Kayri, M., & Cakir, O. (2010). An applied study on educational use of Facebook as a Web 2.0 tool: The sample lesson of computer networks and communication. *International Journal of Computer Science & Information Technology*, 2(4), 48-58.
- Kitsantas, A., Dabbagh, N., Chirinos, D. S., & Fake, H. (2016). College students' perceptions of positive and negative effects of social networking. In T. Issa, P. Isaias & P. Kommers (Eds.), *Social networking and education* (pp. 225-238). Switzerland: Springer International Publishing.
-

- Kobak, K. ve Biçer, S. (2008, Nisan). *Facebook sosyal paylaşım sitesinin kullanım nedenleri*. 8. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı'nda sunulan bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Krishnan, A., & Atkin, D. (2014). Individual differences in social networking site users: The interplay between antecedents and consequential effect on level of activity. *Computers in Human Behavior*, 40, 111-118.
- Kutup, N. (2010, Şubat). *İnternet ve sanat, yeni medya ve net art*. XII. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulan bildiri, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.
- La Sala, L., Skues, J., & Grant, S. (2014). Personality traits and facebook use: The combined/interactive effect of extraversion, neuroticism and conscientiousness. *Social Networking*, 3(1), 211-219.
- Lu, H. P., & Hsiao, K. L. (2010). The influence of extro/introversion on the intention to pay for social networking sites. *Information & Management*, 47(3), 150-157.
- Lynn, T., Muzellec, L., Muzellec, L., Caemmerer, B., & Turley, D. (2017). Social network sites: Early adopters' personality and influence. *Journal of Product & Brand Management*, 26(1), 42-51.
- Magnuson, M. L. (2013). Web 2.0 and information literacy instruction: Aligning technology with ACRL standards. *The Journal of Academic Librarianship*, 39(3), 244-251.
- Mathieu, J. (2007). Blogs, podcasts, and wikis: The new names in information dissemination. *Journal of the American Dietetic Association*, 107(4), 553-555.
- McLoughlin, C., & Lee, M. J. (2007, June). *Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the Web 2.0 era*. Paper presented at ICT: Providing Choices for Learners and Learning, Singapore.
- Merriam, S. B. (2009). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev., 3. baskı). İstanbul: Nobel Yayıncılık.
- Moran, M., Seaman, J., & Tinti-Kane, H. (2011). *Teaching, learning, and sharing: How today's higher education faculty use social media*. Boston: Pearson Babson Survey Research Group.
- Nandhini, M. (2016, June). *Web 2.0 tools in education*. Paper presented at National Conference on Higher Education in the Knowledge Age: Techno-Pedagogical Perspectives and Innovations, India.
- Odabaşı, H. F., Mısırlı, Ö., Günüş, S., Timar, Z. Ş., Ersoy, M., ...Erol, O. (2012). Eğitim için yeni bir ortam: Twitter. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2(1), 89-103.
- O'Reilly, T., & Battelle, J. (2009). *Web squared: Web 2.0 five years on*. Retrieved October 1, 2017 from <http://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html>
- O'Reilly, T. (2010). What is Web 2.0. In H. Donelan, K. Kear & M. Ramage (Eds.), *Online communication and collaboration* (pp. 219-223). UK: Routledge.
- Öztürk, M. ve Akgün, Ö. E. (2012). Üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları, bu sitelerin olumlu-olumsuz etkileri ve eğitimlerinde kullanılması ile ilgili görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 49-67.

- Öztürk, S. (2016). Bloglarda uzaktan öğrenme. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(4), 323-328.
- Quercia, D., Kosinski, M., Stillwell, D., & Crocrocroft, J. (2011, October). *Our Twitter profiles, our selves: Predicting personality with Twitter*. Paper presented at 2011 IEEE Third International Conference, USA.
- Roblyer, M. D., McDaniel, M., Webb, M., Herman, J., & Witty, J. V. (2010). Findings on Facebook in higher education: A comparison of college faculty and student uses and perceptions of social networking sites. *The Internet and Higher Education*, 13(3), 134-140.
- Ross, C., Orr, E. S., Sisic, M., Arseneault, J. M., Simmering, M. G., & Orr, R. R. (2009). Personality and motivations associated with Facebook use. *Computers in Human Behavior*, 25(2), 578-586.
- Ryan, T., & Xenos, S. (2011). Who uses Facebook? An investigation into the relationship between the big five, shyness, narcissism, loneliness, and Facebook usage. *Computers in Human Behavior*, 27(5), 1658-1664.
- Şahin, S. ve Şahin, Z. (2016). Ters-düz sınıflar (flipped classroom) ve yeni nesil eğitim dijital öğrenci koçluğu. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 5(4), 13-19.
- Seidman, G. (2013). Self-presentation and belonging on Facebook: How personality influences social media use and motivations. *Personality and Individual Differences*, 54(3), 402-407.
- Skues, J. L., Williams, B., & Wise, L. (2012). The effects of personality traits, self-esteem, loneliness, and narcissism on Facebook use among university students. *Computers in Human Behavior*, 28(6), 2414-2419.
- Staples, D. S. (2009). Web 2.0 social networking sites. In Subhasish Dasgupta (Ed.), *Social computing: Concepts, methodologies, tools, and applications* (pp. 248-266). USA: Idea Group INC.
- Stefanone, M. A., & Jang, C. Y. (2007). Writing for friends and family: The interpersonal nature of blogs. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 123-140.
- Sterling, M., Leung, P., Wright, D., & Bishop, T. F. (2017). The use of social media in graduate medical education: A systematic review. *Academic Medicine*, 92(7), 1043-1056.
- Tarımer, İ., Şenli, S. ve Doğan, E. (2010). Mobil iletişim cihazları ile öğrenim materyallerine erişim sağlayan bir yazılım tasarımı. *International Journal of Informatics Technologies*, 3(3), 1-6.
- Tatlı, Z., Altınışik, D., & Akbulut, H. İ. (2016). The impact of Web 2.0 tools on pre-service teachers' self confidence levels about TPCK. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 7(3), 659-678.
- Techataweewan, W. (2012). *Perceptions and use of Web 2.0 of Thai academic librarians*. Retrieved October 1, 2017 from <http://rizal.lib.admu.edu.ph/>
- Tınmaz, H. (2013). Sosyal ağ web siteleri ve sosyal ağların eğitimde kullanımı. K. Çağıltay ve Y. Gökteş (Ed.), *Öğretim teknolojilerinin temelleri: Teoriler, araştırmalar, eğilimler içinde* (s. 616-630). Ankara: Pegem Akademi.
-

- Tiryakioğlu, F. ve Erzurum, F. (2011, Nisan). *Bir eğitim aracı olarak ağların kullanımı*. Paper presented at 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, Antalya.
- Toğay, A., Akdur, T. E., Yetişken, İ. C. ve Bilici, A. (2013). *Eğitim süreçlerinde sosyal ağların kullanımı: Bir MYO deneyimi*. XIV. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulan bildiri, Akdeniz Üniversitesi, Ankara.
- Veletsianos, G. (2012). Higher education scholars' participation and practices on Twitter. *Journal of Computer Assisted Learning*, 28(4), 336-349.
- Wehrli, S. (2008, August). *Personality on social network sites: An application of the five factor model*. Paper presented at General Online Research Conference, Austria.
- Wise, L. Z., Skues, J., & Williams, B. (2011, December). *Facebook in higher education promotes social but not academic engagement*. Paper presented at Ascilite Conference, Australia.
- Yelpaze, İ. ve Ceyhan, E. (2015). Facebook kullanıcılarının kişilik özellikleri ile Facebook kullanım örüntülerinin ilişkisi: Bir gözden geçirme çalışması. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 5(2), 24-53.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 9. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yükseltürk, E. ve Top, E. (2013). Web 2.0 teknolojilerinin öğretmen eğitiminde kullanımı. K. Çağiltay ve Yüksel Göktaş (Ed.), *Öğretim teknolojilerinin temelleri: Teoriler, araştırmalar, eğilimler* içinde (s. 666-680). Ankara: Pegem Akademi.

#### **Kaynak Gösterme**

Albayrak-Özer, E. ve Kıyıcı, M. (2017). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin kişilik tiplerine göre Web 2.0 araçlarını kullanım durumları. *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 8(3), 481-512.

#### **Citation Information**

Albayrak-Özer, E., & Kıyıcı, M. (2017). Computer education and instructional technologies department students' Web 2.0 tools use cases according to personality types. *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 8(3), 481-512.